БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 19 (16.709). | 23 январь 1977 йил, якшанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЛКАН ОДИМЛАРИ

1976 ЙИЛДА СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили планини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани авж олдирдилар ҳамда хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида янги-янги ютуқларга эришдилар. Экономикани ўстириш ва ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш негизида партия съезди қабул қилган социал ривожланиш ва халқ турмуш даражасини ошириш программаси рўёбга чиқарилди

Ўтган йили халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1976 йилда 1975 йилга нисбатан процент ҳисобида
Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланилган миллий даромад	105
Саноат маҳсулоти	104,8
Шу жумладан:	
Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш («А» группаси).	105,5
Истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш («Б» группаси)	103
Қишлоқ хўжалиги маҳсулоти	104
Асосий фондларни ишга тушириш	102
Капитал маблағ сарфлаш	104
Ҳамма турдаги транспортнинг юк обороти	104,5
Ишчи ва хизматчилар сони	102
Халқ хўжалигида иш ҳақи фонди	105,9
Ишчи ва хизматчиларга пул билан тўланган ўртача иш ҳақи	103,6
Колхозчиларнинг меҳнат ҳақи	106
Аҳолининг ижтимоий истеъмол фондларидан олган тўловлари ва имтиёзлари	105
Аҳоли жон бошига реал даромад	103,7
Чакана товар обороти	104,6
Маиший хизмат кўрсатиш ҳажми	108
Фойдаланишга топширилган уй-жой биноларининг жами саҳни	98,7
Меҳнат унумдорлиги:	
Саноатда	103,3
Колхозлар ва совхозларда	109
Қурилишда	103,3
Темир йўл транспортида	101,3
Халқ хўжалигидан олинган фойда (таққослама нархларда)	107
Ташқи савдо обороти	110

1976 йилда халқ хўжалигининг барча тармоқларида **фан-техника тараққиёти** янада ривожлантирилди.

1976 йилда:

Жорий этилган ихтиролар ва рационализация таклифлари — 4,1 миллион

Янгидан яратилган машиналар, ускуналар, аппаратлар, приборлар ва автоматлаштириш воситалари турларининг нусхалари — 4 минг

Ҳисоблаш, планлаштириш ва бошқариш учун яратилган автоматлаштирилган системалар — қарийб 300 система

Шу жумладан технология жараёнларини автомат бошқарув системаси — 110 система

Саноат корхоналарида ўрнатилган механизациялаштирилган поток ва автомат линиялар — 12 минг комплектдан зиёд

Комплекс механизациялаш ва автоматлаштиришга кўчирилган участкалар, цехлар, ишлаб чиқаришлар — 5 мингдан зиёд

1977 йил 1 январгача давлат Сифат белгисига эга бўлган буюмлар — 34,5 минг

1976 йилда **миллий даромад** 380 миллиард сўмдан (амалдаги нархларда) иборат бўлди ва бир йил ичида 18 миллиард сўм кўпайди. Миллий даромаднинг қарийб тўртдан уч қисми истеъмол учун фойдаланилди. Уй-жой ва социал-маданий қурилишга қилинган харажатларни ҳам ҳисобга олганда миллий даромаднинг тахминан бешдан тўрт қисми бевосита халқ фаровонлиги учун сарфланди.

Миллий даромад ўсишининг қарийб 80 процентига ижтимоий меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобидан эришилди, 4 миллионга яқин кишининг меҳнатини тежаб қолиш таъминланди; ижтимоий маҳсулотга материал сарфлаш камайтирилди. Натижада қарийб уч миллиард сўмлик хом ашё, материаллар, ёнилғи ва бошқа меҳнат буюмлари тежаб қолинди.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1975 йилдагига нисбатан 24 миллиард сўмлик кўпайтирилди ва 533 миллиард сўмликка (1975 йил 1 январгача корхоналарнинг улгуржи нархлари билан ҳисоблаганда) етди.

1976 йилда 117,4 миллиард сўмлик **қишлоқ хўжалик маҳсулоти** етиштирилди. Бу эса, тўққизинчи беш йилликда етиштирилган ўртача йиллик ҳажмдан 3 процент кўпдир.

Халқ хўжалигида жами қиймати 108 миллиард сўмлик ёки илгариги йилдагига қараганда 1,6 миллиард сўмлик кўп **асосий фондлар** ишга солинди.

Совет Иттифоқининг **ташқи савдо обороти** қарийб 56 миллиард сўмни ташкил этди. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар билан ташқи савдо обороти 1976 йилги узоқ муддатли шартномаларда кўзда тутилган ҳажмдан ошди.

I. САНОАТ

Саноат маҳсулотини реализация қилиш ҳажми юзасидан **белгиланган йиллик план ошириб бажарилди. Пландан ташқари 6 миллиард сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилинди.**

Маҳсулот ишлаб чиқариш 1975 йилга нисбатан пландаги 4,3 процент ўрнига 4,8 процент кўпайтирилди. Саноатнинг айрим тармоқлари бўйича маҳсулот ишлаб чиқаришнинг кўпайганлиги тўғрисидаги маълумотлар қуйидагилардан иборат:

	1976 йилда 1975 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Электроэнергетика	107
Ёқилғи саноати	104
Қора ва рангли металлургия	104
Химия ва нефть химияси саноати	108
Машинасозлик ва металл ишлаш	110
Ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати	103
Бинокорлик материаллари саноати	104
Енгил ва озиқ-овқат саноати	101
Маданий-маиший моллар ва рўзғор буюмлари ишлаб чиқариш	107

Меҳнат унумдорлиги 3,3 процент кўпайди. **Фойда олиш** 7 процент ошди.

Маҳсулотни реализация қилиш йиллик планини барча умумиттифоқ ва иттифоқ-республика саноат министрликлари ҳамда барча иттифоқдош республикалар ошириб бажардилар.

Айрим министрликларда ва иттифоқдош республикаларда маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиши ва ишлаб чиқариш ҳажмини ҳамда меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари қуйидагича бўлди.

1976 йилда 1975 йилга нисбатан процент ҳисобида

	маҳсулот реализация қилиш йиллик планининг бажарилиш проценти	ишлаб чиқариш ҳажми	меҳнат унумдорлиги
Умумиттифоқ ҳамда иттифоқ-республика министрликлари ва идоралари			
Энергетика ва электрлаштириш	102	107	105
Нефть саноати	100,8	106	105
Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати	100,3	105	104
Газ саноати	104	117	113
Кўмир саноати	102	102	102
Қора металлургия	100	105	104
Рангли металлургия	100,3	102	102
Химия саноати	100,1	108	106
Оғир ва транспорт машинасозлиги	100,5	106	106
Энергетика машинасозлиги	100,6	109	107
Электротехника саноати	100,8	108	106
Химия ва нефть машинасозлиги	101	108	107
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати	100,7	110	107
Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқариш системалари	102	112	110
Автомобиль саноати	104	108	106
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги	102	107	106
Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш учун машинасозлик	102	111	107
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлик	100,6	107	106
Енгил ва озиқ-овқат саноати ҳамда рўзғор асбоблари машинасозлиги	100,3	108	106
Ўрмон ва ёғочсозлик саноати	100,9	102	103
Целлюлоза-қоғоз саноати	102	105	105
Бинокорлик материаллари саноати	100,2	105	104
Енгил саноат	101	104	103
Озиқ-овқат саноати	102	100,3	100,1
Гўшт ва сут саноати	100,9	93	95
Балиқ хўжалиги	102	102	102
Тайёрлаш	102	107	104
Медицина саноати	102	111	109
Микробиология саноати бош бошқармаси	102	115	107
Иттифоқдош республикалар (иттифоқ қарамоғидаги саноат ҳам шу ҳисобга киради)			
РСФСР	101,1	104,6	103,7
Украина ССР	101,6	104,1	102,3
Белоруссия ССР	101,8	107,0	104,6
Ўзбекистон ССР	103,6	105,4	103,2
Қозоғистон ССР	100,7	102,8	101,0
Грузия ССР	102,4	105,1	104,4
Озарбайжон ССР	102,0	108,0	105,2
Литва ССР	101,6	105,3	103,8
Молдавия ССР	102,2	104,5	101,6
Латвия ССР	101,8	104,5	104,2
Қирғизистон ССР	102,2	105,0	103,2
Тожикистон ССР	102,6	103,3	100,6
Арманистон ССР	102,9	108,6	105,1
Туркманистон ССР	102,1	100,9	99,1
Эстония ССР	102,8	106,0	105,4

Техникани янада такомиллаштириш ва ишлаб чиқаришни интенсивлаш натижасида саноат ишининг техника-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланди. Электр станцияларда ёқилғи сарфлаш салмоғи 1975 йилдагига нисбатан 0,9 процент камайди. Кўмир шахталарида ишлаб турган тозалаш забойларидан кўмир чиқариб олиш суткасига ўрта ҳисобда 3 процент ортди. Домна печларининг ҳар квадрат метридан фойдаланиш яхшиланди. Кислород конверторлари ҳар бир тонна ҳажми ҳисобига пўлат қуйиш 2 процент ўсди. Цемент саноатида айланма печларнинг ҳар бир соатдаги унумдорлиги 3 процент, тегирмонларнинг унумдорлиги 2 процент ошди. Тўқимачилик саноати корхоналарида тўқув ускуналарининг унумдорлиги бирмунча ошди.

Олий категориядаги сифатга эга бўлган маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди. Ҳозирги замон техника талабларига мувофиқ даражада бўлган саноат маҳсулотларининг 3 мингдан кўп янги турлари ўзлаштирилди ва уларни кўплаб ишлаб чиқаришга киришилди. Эскириб қолган конструкциядаги 1,8 минг хил машина, асбоб-ускуна, аппаратлар, приборлар ва буюмлар ишлаб чиқаришдан олиб ташланди.

Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш тўғрисидаги маълумотлар қуйидагича:

	1976 йилда ишлаб чиқарилди	1976 йилда 1975 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Электроэнергия — миллиард киловатт-соат	1111	107
Нефть (газ конденсатини ҳам қўшиб ҳисоблаганда) — миллион тонна	520	106
Газ — миллиард кубометр	321	111
Кўмир — миллион тонна	712	101
Чўян — миллион тонна	105	102
Пўлат — миллион тонна	145	102
Қора металлар прокати — миллион тонна	118	103
Шу жумладан тайёр прокат	101	103
Пўлат қувурлар — миллион тонна	16,8	105
Темир руда — миллион тонна	239	103
Минерал ўғит (шартли бирликда) — миллион тонна	92,3	103
Ўсимликларни ҳимоя қилиш химиявий воситалари (шартли бирликда) — минг тонна	456	104
100 процент кальцийлаштирилган сода — миллион тонна	4,8	103
100 процент каустик сода — миллион тонна	2,6	109
Олтингугурт кислотаси — миллион тонна	20,0	107
Синтетик смола ва пластмасса — миллион тонна	3,1	108
Химиявий тола ва ип — минг тонна	1020	107
Автопокришкалар — миллион дона	54,5	106
Синтетик ювиш воситалари — минг тонна	828	108
Турбиналар — миллион киловатт	19,6	104
Турбиналар учун генераторлар — миллион киловатт	16,6	97
Ўзгарувчан ток электр двигателлари — миллион киловатт	47,0	103
Металл қирқувчи станоклар — минг дона	231	100
Металл қирқувчи жами станоклардан рақамли программа билан бошқариладиган станоклар — минг дона	6,0	108
Темирчилик пресс машиналари — минг дона	51,9	103
Приборлар, автоматлаштириш воситалари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари — миллиард сўмлик	3,7	112
Ҳисоблаш техникаси воситалари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари — миллиард сўмлик	2,3	122
Металлургия асбоб-ускуналари — минг тонна	365	107
Кўмир қазиш комбайнлари — минг дона	1,2	107
Проходка комбайнлари — дона	516	101
Нефть аппаратлари (ҳаво билан совутиш аппаратларисиз) — минг дона	164	122
Химия ускуналари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари — миллион сўмлик	622	108
Енгил саноат учун технология асбоб-ускуналари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари — миллион сўмлик	623	105
Озиқ-овқат, гўшт-сут ва балиқ саноати учун технология асбоб-ускуналари ва уларнинг эҳтиёт қисмлари — миллион сўмлик	475	106
Магистрал тепловозлар — миллион от кучи	4,1	105
Магистрал электровозлар — миллион от кучи	3,2	106
Магистрал юк вагонлари — минг дона	71,9	103
Автомобиллар — минг дона	2025	103
Шу жумладан:		
Юк автомобиллари	716	103
Енгил автомобиллар	1239	103
Тракторлар:		
Минг дона	562	102
Миллион от кучи	44,3	106
Қишлоқ хўжалиги машиналари — миллиард сўмлик	3,9	106
Шу жумладан чорвачилик ҳамда озуқа ишлаб чиқариш машиналари	1,6	106
Дон комбайнлари — минг дона	102	104
Пахта териш машиналари (физик бирликларда) — минг дона	8,0	106
Экскаваторлар — минг дона	40,4	104
Иморатбоп ёғоч (колхозлар тайёрлаган ёғоч бу ҳисобга кирмайди) — миллион тиғиз куб метр	300	98
Целлюлоза — миллион тонна	7,2	106
Қоғоз — миллион тонна	5,4	103
Картон — миллион тонна	3,5	105
Цемент — миллион тонна	124	102
Йиғма темир-бетон — миллион куб метр буюм	117	103
Шифер — миллиард шартли тахта	8,1	103
Томга ёпиладиган юмшоқ материаллар ва изол — миллиард квадрат метр	1,9	107
Ҳамма турдаги газламалар — миллион квадрат метр	10275	103
Шу жумладан:		
Ип газлама	6775	102
Жун газлама	764	103
Зиғир толасидан тўқилган газлама	807	104
Шойи газлама	1598	106
Тикувчилик буюмлари — миллиард сўмлик	19,8	106
Ички трикотаж — миллион дона	988	103
Устки трикотаж — миллион дона	470	101
Чарм пойафзал — миллион жуфт	725	104
Гўшт — жами — миллион тонна	13,3	89
Шу жумладан саноатда ишлаб чиқарилгани	8,3	84
Колбаса — миллион тонна	3,0	100
Озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулоти, балиқ консерваларини қўшиб ҳисоблаганда — миллиард сўмлик	4,5	104
Мол ёғи — миллион тонна	1,3	103
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти — сутга айлантириб ҳисоблаганда — миллион тонна	23,4	99
Қуритилган сут ва қуритилган қаймоқ — минг тонна	327	103
Қанд-шакар — миллион тонна	9,2	89
Ўсимлик мойи — миллион тонна	2,8	83
Кондитер маҳсулотлари — миллион тонна	3,4	104
Натурал чой (навли) — минг тонна	141	102
Консервалар — миллиард шартли банка	14,5	99,5
Омихта ем — миллион тонна	46	110
Соат — миллион дона	57,9	105
Фарфор — чинни ва сирланган гулдор сопол идишлар — миллион дона	1047	105

(давоми иккинчи бетда).

АНИҚ РЕЖАЛАР

Жонажон Коммунистик партиямиз Марказий Комитетининг илҳомбахш Мактуби республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори биз — чорвадорларни ҳам янги зафарлар сари отлантирди. Биз Мактубни атрофлича ўрганиб чиқдик, шу асосда аниқ режалар белгилаб олдик.

Колхозимиз райондаги йирик кўп тармоқли хўжаликлардан ҳисобланади. Кейинги йилларда пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам ривож топмоқда. Ўтган йили чорва молларининг маҳсулдорлигини ошириш, гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш соҳасида яхши натижаларга эришдик. Менинг ўзим 20 бош сигирнинг ҳар биридан пландаги 2100 ўрнига 3300 литрдан ошириб сут соғиб олдим. Шунингдек, Ҳанифа Хўжаева, Мария Кузина, Екатерина Наумова, Каромат Тўраева сингари ҳамкасбларим ҳам ўз боқимларидаги сигирлардан ҳар қачонгидан ҳам мўл сут соғиб олдилар.

Биз жонажон партиямизнинг чақириғига жавобан Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейи йилида чорвачиликни янада юксалтириш, аҳолига ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл чорва маҳсулотлари етказиб беришга қатъий қарор бердик. Шахсан менинг ўзим бу йил ҳар бош сигирдан камида 3500 литрдан сут соғиб олишга бел боғладим. Шунингдек, барча касбдош дўстларим ҳам партиямиз Марказий Комитетининг Мактубига жавобан ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилдилар.

Ҳозир фермамизда қишлов соз ўтмоқда. Ҳаммамиз бир жон-бир тан бўлиб хўжалигимиз чорвасини қишловдан соғлом ва семиз олиб чиқиш йўлида астойдил меҳнат қиляпмиз.

Зуҳра ХОЛМУРОДОВА,
Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг сигир соғувчиси.

САМАРҚАНДЛИКЛАРНИНГ АҲДИ

САМАРҚАНД, 22 январь. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда партия, совет ,касаба союз ва комсомол ташкилотлари активининг область меҳнаткашлар коллективлари вакиллари билан биргаликдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қишлоқ хўжалиги масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитетининг Мактуби ва Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг қарори асосида самарқандликлар олдида турган вазифаларни муҳокама қилди. Шу масала тўғрисида Самарқанд область партия комитетининг иккинчи секретари В. П. Куксенко доклад қилди.

Йиғилишда беш йилликнинг иккинчи йилида областдаги саноат, қурилиш, транспорт ходимлари якдиллик билан социалистик мажбурият қабул қилдилар. Мажбуриятда маҳсулотни реализация қилиш юзасидан йиллик планни 17 декабрда бажариш, планга қўшимча равишда 40 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилиш назарда тутилган.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

АРМИЯ, АВИАЦИЯ ВА ФЛОТГА ЁРДАМ БУТУНИТТИФОҚ КЎНГИЛЛИ ЖАМИЯТИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатда оммавий-мудофаа ишини ривожлантириш ва меҳнаткашларни социалистик Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлашга катта ҳисса қўшганлиги учун **Армия, Авиация ва Флотга ёрдам Бутуниттифоқ кўнгилли жамияти Ленин ордени** билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1977 йил 21 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ДОСААФ ТАШКИЛОТЛАРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Меҳнаткашларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун ҳамда армия, авиация ва флотга ёрдам кўнгилли жамияти тузилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан қуйидагилар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

Ўзбекистон республика ДОСААФ ташкилоти.

Самарқанд шаҳар ДОСААФ ташкилоти.

Уйчи район ДОСААФ ташкилоти.

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводи ДОСААФ бошланғич ташкилоти.

Фарғона область Охунбобоев районидаги «Ленинизм» колхози ДОСААФ бошланғич ташкилоти.

Андижон шаҳридаги Султон Жўра номли 40-ўрта мактаб ДОСААФ бошланғич ташкилоти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

Тошкент шаҳри. 1977 йил 21 январь.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ДОСААФ ташкилотларида кўп йиллар, самарали ишлаганлиги ва спортнинг ҳарбий-техника турларини ривожлантиришдаги хизматлари учун ДОСААФ Наманган область комитетининг раиси Ғафур **Саидов**га, ДОСААФ республика мерганлик спорт клубининг бошлиғи Георгий Иванович **Тарасов**га, ДОСААФ республика бирлашган техника мактабининг бошлиғи Евгений Григорьевич **Шелуханов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган физкультура ва спорт ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми меҳнаткашларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги актив ишлари учун ҳамда армия, авиация ва флотга ёрдам кўнгилли жамияти тузилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан ДОСААФнинг бир группа активларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми сув хўжалиги ташкилотларида кўп йиллар ва бенуқсон ишлаганлиги учун ҳамда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли Амударё республикалараро ирригация каналлари бошқармаси тузилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан Тошсоқа каналининг бошлиғи Султон **Абдуллаев**га, Амударё республикалараро ирригация каналлари бошқармаси лойиҳалаш-қидириш группасининг раҳбари Сафарбой **Кенжаев**га, Амударё республикалараро ирригация каналлари бошқармаси план-ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи Николай Петрович **Шилин**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми сув хўжалиги ташкилотларида кўп йиллар ва бенуқсон ишлаганлиги учун ҳамда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли Амударё республикалараро ирригация каналлари бошқармаси тузилганлигининг 50 йиллиги муносабати билан Шовот каналининг катта инженер-гидротехниги Тоир **Жабборов**ни, Амударё республикалараро ирригация каналлари бошқармасининг Полвон-Шовот бўлими бошлиғи Берди **Матёқубов**ни, Амударё республикалараро ирригация каналлари бошқармасининг Қиличбой бўлими инженер-гидротехниги Ўрозбой **Сафарбоев**ни, Амударё республикалараро ирригация каналлари бошқармаси Қипчоқ-Бўзсув бўлимининг бошлиғи Соибназар **Сафаров**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

КХДР МАЪМУРИЙ КЕНГАШИ БОШ МИНИСТРИ ПАК СЕН ЧЕРНИНГ СССРГА ҚИЛАДИГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий комитетининг аъзоси, Корея Халқ Демократик Республикаси маъмурий кенгашининг бош министри Пак Сен Чер Совет ҳукуматининг таклифига биноан 1977 йил январь ойининг охирида дўстона визит билан Совет Иттифоқига келади.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ УЛКАН ОДИМЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Навли идиш (шиша ва биллурдан ясалган — миллион сўмлик	297	111
Радиоприёмниклар ва радиолалар — миллион дона	8,4	100,8
Телевизорлар — миллион дона	7,1	101
Холодильниклар — миллион дона	5,8	105
Кир ювиш машиналари — миллион дона	3,5	107
Мотоцикл ва мотороллерлар — минг дона	1059	103
Мебель — миллиард сўмлик	4,4	106

Рангли ва нодир металлар, нефть химияси, нефтни қайта ишлаш маҳсулотлари ва маҳсулотнинг бошқа турларини ишлаб чиқариш кўпайди.

Энг муҳим фойдали қазилмаларнинг разведка қилинган запаслари ошди.

Умуман саноатда йиллик план муваффақиятли бажарилгани ҳолда айрим ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналар маҳсулотни реализация қилиш ва унинг белгиланган турларини ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, жамғарма тўплаш юзасидан берилган топшириқларни бажармадилар. Пўлат, минерал ўғит, синтетик смола ва пластмасса, енгил ва озиқ-овқат саноати учун технология асбоб-ускуналари ҳамда уларнинг эҳтиёт қисмларини ишлаб чиқариш, иморатбоп ёғоч, цемент, йиғма темир-бетон, ип газлама ва жун газлама, консервалар ва бошқа баъзи маҳсулот турларини ишлаб чиқариш плани тўлиқ бажарилмади. Маҳсулот бир қанча турларининг техникавий даражаси ва сифати ҳали ҳам паст. Янгидан ишга туширилган баъзи объектларда маҳсулот ишлаб чиқариш, таннарх, меҳнат унумдорлиги юзасидан лойиҳада белгиланган кўрсаткичлар суст ўзлаштирилмоқда. Фан ва техника соҳасида берилган бир қанча топшириқлар тўлиқ бажарилмай қолди.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

1976 йилда мамлакатнинг бутун тарихи мобайнида энг юқори дон ҳосили етиштирилди, пахта, озуқабоп экинлар ва қатор қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил йиғиштириб олинди.

Хўжаликларнинг барча категорияларида **асосий деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш** қуйидагича бўлди (миллион тонна):

	1971—1975 йиллар (ўртача йиллик кўрсаткич)	1976 йил
Дон	181,6	224
Пахта	7,7	8,3
Қанд лавлаги (саноатбоп)	76,0	98,6
Кунгабоқар	6,0	5,2
Картошка	89,8	85,1
Сабзавот	23,0	23,5

Ўтган йил дон ҳосилдорлиги гектар бошига 17,5 центнерни ташкил этди, бу эса тўққизинчи беш йилликдаги ўртача йиллик ҳосилдорликдан 19 процент кўпдир. 1976 йилда асосий донли экинлар — буғдойнинг ялпи ҳосили 96,9 миллион тонна, маккажўхорининг ялпи ҳосили 10,3 миллион тонна, шолининг ялпи ҳосили 2 миллион тоннадан кўпроқ бўлди. Давлат ресурсларига 92 миллион тоннадан кўпроқ дон етказиб берилди.

Россия Федерациясининг қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари дон етиштириш ва харид қилишда катта муваффақиятларга эришдилар. Республикада ялпи дон ҳосили 126,9 миллион тоннани ташкил этди, бу эса 1971—1975 йиллар мобайнида ўртача йиллик дон етиштиришдан 23 процент кўп, давлатга 52,6 миллион тонна дон сотилди.

Поволжье ва Жанубий Урал, Кубань ва Дон, Марказий Қоратупроқ зона деҳқонлари мамлакатнинг ғалла ресурсларига муносиб ҳисса қўшдилар.

Украина ССРда мўл дон ҳосили — 44,6 миллион тонна ғалла йиғиштириб олинди, бу эса шундан аввалги беш йилликда етиштирилган ўртача йиллик ҳосилдан 12 процент кўпдир.

Қозоғистон ғаллакорлари рекорд дон ҳосили — 29,8 миллион тонна ёки тўққизинчи беш йилликда етиштирилган ўртача йиллик миқдордан 38 процент кўп ҳосил олиб, ажойиб муваффақиятларга эришдилар. Республика колхоз ва совхозлари тайёрлов пунктларига 19,6 миллион тонна юқори сифатли дон етказиб бериб, ўз мажбуриятларини анча ошириб бажардилар.

Пахтакорлар меҳнатда муҳим ғалабани қўлга киритдилар. Барча пахтакор республикалар пахта сотиш юзасидан 1976 йилги давлат планини бажардилар: тайёрлов пунктларига 8,3 миллион тонна пахта етказиб берилди, бу пахтанинг 5,3 миллион тоннаси Ўзбекистон ССР ҳиссасига тўғри келади. Туркманистон ССР хўжаликлари давлатга 1 миллион тоннадан кўпроқ пахта топширдилар. Тожикистон, Озарбайжон, Қозоғистон ва Қирғизистон иттифоқдош республикаларида пахтадан мўл ҳосил олинди.

1976 йилда 98,6 миллион тонна саноатбоп қанд лавлаги йиғиштириб олинди. Украина ССР хўжаликлари ана шу экиндан мўл ҳосил олдилар. Украина ССР хўжаликлари тайёрлов пунктларига 51 миллион тоннадан кўпроқ лавлаги етказиб бердилар.

1976 йилда мамлакатнинг бир қанча районларида колхоз ва совхозлар кунгабоқар, картошка, сабзавот етиштиришни зарур даражада кўпайтиришни таъминламадилар, бунинг натижасида ана шу маҳсулотларни харид қилиш плани тўлиқ бажарилмай қолди. Лавлагининг ширадорлиги белгиланганидан паст бўлди.

Колхоз ва совхозлар 1977 йилда қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришни таъминлаш мақсадида катта ишларни амалга оширмоқдалар. Шу йил ҳосили учун куз фаслидаёқ 36,9 миллион гектар ерга кузги дон экинлари экилди: 101,2 миллион гектар майдондаги ерлар шудгорлаб қўйилди. Мамлакат хўжаликлари кўкламда экиш учун дон экинлари ва дуккакли дон экинларининг уруғлиги билан таъминланди. Бу хўжаликларнинг кўпларида уруғлик фонди учун жамғарилган дон экиш кондициясига етказилди; колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалик техникаси ялпи ремонт қилинмоқда, далаларга минерал ва органик ўғитлар ташиб чиқарилмоқда. Катта-катта майдонларга яхоб суви берилди.

1975—1976 йилда чорва қишлови қийин шароитда ўтди, шунга қарамай, мамлакатда урғочи моллар сақлаб қолинди, чўчқаларнинг умумий сони бирмунча кўпайди.

Маҳсулдор чорва туёғи қуйидагича бўлди (миллион бош ҳисобида):

	1976 йил 1 январда	1977 йил 1 январда
Колхозлар, хўжаликлараро қишлоқ хўжалик корхоналари, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари		
Қорамоллар	87,6	87,5
Шу жумладан сигирлар	28,2	28,6
Чўчқалар	45,7	51,3
Қўй ва эчкилар	117,7	116,5
Ҳамма категориядаги хўжаликлар		
Қорамоллар	111,0	110,3
Шу жумладан сигирлар	41,9	42,0
Чўчқалар	57,9	63,0
Қўй ва эчкилар	147,1	114,9

Ҳамма категориядаги хўжаликларда **чорвачилик маҳсулотларини етиштириш** маълумотлари қуйидагилардан иборат:

	1971—1975 йиллар (бир йилда ўртача ҳисобда)	1976 йил
Гўшт (сўйилган вазнда) — миллион тонна	14,0	13,3
Сут — миллион тонна	87,4	88,7
Тухум — миллиард дона	51,4	55,1
Жун — минг тонна	442,1	430,8

1976 йилда жамоат чорвачилиги учун сенаж, силос, концентрат озуқа ва озуқанинг бошқа турлари анча кўп тайёрланди, бу эса чорвачиликни ривожлантириш учун қулайроқ шароитлари таъминламоқда.

Ҳамма категориядаги хўжаликларда **чорвачилик маҳсулотларини давлат йўли билан харид қилиш** қуйидагича бўлди:

	1971—1975 йиллар (бир йилда ўртача ҳисобда)	1976 йил
Чорва ва парранда — миллион тонна — тирик вазнда	15,4	14,7
Сўйилган вазнга айлантириб ҳисоблаганда	9,9	9,4
Сут — миллион тонна	52,1	56,2
Тухум — миллиард дона	27,5	32,9

Сут ва тухум белгиланган ҳажмдан ошириб харид қилинди. Чорва ва парранда харид қилиш ҳажми тўлиқ бажарилмади.

Колхозларнинг ялпи даромади 23,6 миллиард сўм бўлди, бу эса 1971—1975 йиллардаги ўртача даражадан 5 процент кўпдир.

Қишлоқда хўжаликлараро кооперация янада ривож топди. Аграр-саноат корхоналари ва бирлашмаларини ташкил қилиш давом эттирилди.

Ишларнинг бутун комплекси юзасидан **қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга сарфланган капитал маблағ** 1975 йилдагига нисбатан 4 процент ошиб, 32,1 миллиард сўмга етди, шу жумладан давлатнинг 21 миллиард сўм ва колхозларнинг 11,1 миллиард сўм капитал маблағи сарфланди. Ирригация-мелиорация қурилишига давлат ва колхозлар 6,6 миллиард сўм маблағ сарфладилар.

Қишлоқ хўжалигига 264 мингта юк автомобили ва ихтисослаштирилган автомобиль, жами қуввати 28 миллион от кучига тенг келадиган 368 мингта трактор, 98 мингта дон комбайни, 11 мингта маккажўхори комбайни, 12 мингта картошка комбайни, 14 мингта лавлаги комбайни ва 54 мингта силос йиғиштириб оладиган комбайн, 8 мингта пахта териш машинаси, 33 мингта пресс-подборщик, 28 мингта ёмғирлатиш машина ва қурилмалари, 54 мингта сут соғиш қурилмаси, 93 мингта универсал погрузчиклар ҳамда кўпгина бошқа машина-механизмлар етказиб берилди.

Қишлоқ хўжалиги 74,4 миллион тонна ёки 1975 йилдагидан 1,4 миллион тонна кўп минерал ўғит, 2,7 миллион тонна ёки 1975 йилдагидан 542 минг тонна кўп озуқага қўшиладиган химиявий модда олди.

Қишлоқ хўжалигига техниканинг энг муҳим турларини ва минерал ўғитларни етказиб бериш плани бажарилди. Озуқага қўшиладиган химиявий моддалар етказиб бериш плани тўла бажарилмай қолди.

2,3 миллион гектар майдонда **ўрмонларни қайта тиклаш** ишлари ўтказилди, шу жумладан 1,2 миллион гектар ерга дарахт уруғи сепилди ва кўчат ўтқазилди. Шу билан бирга, 217 минг гектар жарликлар, қияликлар ва қумлоқларга ҳамда колхоз ва совхозларнинг бошқа ноқулай ерларига дов-дарахтлар ўтқазилди. 46 миллион гектардан зиёд майдонларда ўрмонзорлар барпо этилди.

III. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Транспорт барча турларининг юк обороти 5,4 триллион тонна-километрдан иборат бўлди ва илгариги йилдагига нисбатан 4,5 процент кўпайди. **Пассажир обороти** 779 миллиард пассажир-километрни ташкил этди ва 4,3 процент ошди.

Транспорт турлари бўйича йиллик планнинг бажарилиши қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1976 йилда бажарилиши	йиллик планнинг бажарилиш проценти	1976 йилда 1975 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Юк обороти — миллиард тонна-километр			
Темир йўл транспортида	3295	99,1	102
Умумфойдаланишидаги денгиз транспортида	222,8	97	100,5
Умумфойдаланишидаги автомобиль транспортида	102,6	100,2	106
Нефтепровод транспортида	795	103	119
Юк ташиш — миллион тонна			
Темир йўл транспортида	3637	99	100,9
Умумфойдаланишидаги дарё транспортида	485	99,1	102
Умумфойдаланишидаги автомобиль транспортида	5745	102	106
Нефтепровод транспортида	532	102	107

Денгиз транспортида мамлакат портлари ичкарисида ва чет мамлакатларга юк ташиш плани ошириб бажарилди. Денгиз транспорти кемалар қатновининг ҳамма тури бўйича 1975 йилдагига нисбатан юк ташишни 7 процент, юк оборотини 3 процент кўпайтирди. Контейнерларда юк ташиш 27 процент ва пакетларда юк ташиш 22 процент кўпайди. Денгиз портларида юк ортиш-тушириш ишлари умумий ҳажмининг 92,6 проценти комплекс механизациялашган усулда бажарилди.

Ҳаво транспортида пассажир обороти плани бажарилди. 101 миллион киши ташилди. Пассажир обороти илгариги йилдагига нисбатан 7 процент, пассажирлар ташиш 3 процент ва авиацияда юк ташишнинг умумий ҳажми 6 процент кўпайди. Авиациянинг халқ хўжалиги тармоқларига хизмат кўрсатиш плани ошириб адо этилди. Бир йил ичида бу ишларнинг ҳажми 11 процент ошди.

Алоқа корхоналари (почта, телеграф, телефон, радио) маҳсулот умумий ҳажми планини, шаҳарлараро телефон алоқаси каналлари узунлигини, шаҳар ва қишлоқ телефон станциялари ҳажмини кўпайтириш планини бажарди. Маҳсулот ҳажми 1975 йилдагига нисбатан 6,5 процент кўпайди. радио эшиттириш станциялари ва телевизион станциялар тармоғи кенгайтирилди.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

1976 йилда **давлатга қарашли салкам 250 та янги йирик саноат корхоналари,** шунингдек кўпгина цех ва ишлаб чиқаришлар **қурилиб ишга туширилди.** Кўпгина корхоналар техника билан қайта қуроллантирилди ва ишлаб турган корхоналар реконструкция қилинди. Кўп миқдорда уй-жойлар, мактаблар, касалхоналар ва маданий-маиший хизмат кўрсатадиган бошқа объектлар қурилди.

Янги корхоналар қуриш, ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳисобига энг муҳим ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1976 йилда ишга туширилган қувватлар
Электронстанциялар — миллион киловатт	11,9
Кўмир—миллион тонна	12,6
Темир рудаси—миллион тонна	45
Чўян—миллион тонна	2,25
Пўлат—миллион тонна	1,2
Қора металлар прокати (тайёри)—миллион тонна	4
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда)—миллион тонна	7,3
Синтетик смола ва пластмасса—минг тонна	308
Химиявий тола ва ип—минг тонна	29
Автомобиль шиналари—миллион дона	3,9
Турбиналар — минг киловатт	399
Магистрал юк вагонлари — минг дона	2
Металл қирқувчи станоклар — минг дона	4,1
Автомобиллар — минг дона	91
Тракторлар — минг дона	28,7
Ғалла комбайнлари — минг дона	6,2
Цемент — миллион тонна	1,85
Целлюлоза — минг тонна	205
Чинни-фаянс буюмлар — миллион дона	35
Қанд-шакар — бир суткада қайта ишланган минг центнер лавлаги	92
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	38,7
Гўшт — сменада минг тонна	1,3
Қаймоғи олинмаган маҳсулот — сменада минг тонна сут	1,2
Нефть қувурлари ва магистрал нефть маҳсулоти қувурлари — минг километр	2,7
Магистрал газ қувурлари ва уларнинг тармоқлари — минг километр	5,5
Электрлаштирилган темир йўллар — километр	693
Элеваторлар — миллион тонна	4,3
Омихта ем корхоналари — бир суткада минг тонна омихта ем	14,6
Тайёрлов пунктларидаги ғалла омборлари ҳамда колхоз ва совхозлардаги дон ва уруғлик омборлари — миллион тонна	5,2

1976 йилда ишлаб турган корхоналарда ишлаб чиқариш қувватлари ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантириш ва бошқа ташкилий-техникавий тадбирларни ўтказишни амалга ошириш натижасида ҳам кўпайди. Шунинг ҳисобига 1976 йилда чўян ишлаб чиқариш қувватлари 0,8 миллион тонна, пўлат ишлаб чиқариш қувватлари 1,4 миллион тонна, қора металлар тайёр прокати ишлаб чиқариш қувватлари 0,7 миллион тонна, металл қирқувчи станоклар ишлаб чиқариш қувватлари 4 минг дона, цемент ишлаб чиқариш қувватлари 0,7 миллион тонна ортди.

Электроэнергетикада ҳар бири 800 минг киловатт қувватли энергоблоклар ва агрегатлар фойдаланишга топширилди.

Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноатида баъзи нефтни қайта ишлаш ва нефть химия заводларида, шунингдек синтетик каучук ишлаб чиқариш заводларда янги қувватлар ишга туширилди.

Кўмир саноатида реконструкция қилиш ҳисобига ишлаб турган бир қанча шахталар ва разрезларнинг қуввати кўпайди.

Қора металлургияда бир қанча кон саралаш комбинатларида темир руда қазиб чиқариш ва саралаш соҳасида катта-катта қувватлар ишга туширилди.

Рангли металлургияда ишлаб турган бир қанча корхоналарнинг қуввати кўпайди.

Химия саноатидаги корхоналарда минерал ўғитлар ва унинг учун керакли хом ашё ишлаб чиқарувчи йирик комплекслар ишга туширилди, бир қанча бошқа корхоналарнинг қуввати кўпайди.

Машинасозликда кўп юк ортадиган автомобиллар ишлаб чиқарадиган заводларнинг Камадаги комплекси биринчи навбати, Волга-Дон «Атоммаш» заводининг биринчи ишлаб чиқариш корпуси фойдаланиш учун қабул қилинди; ишлаб турган корхоналарни кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳисобига электр двигателлари, темирчилик-пресслаш машиналари, приборлар ва машинасозликнинг бошқа турдаги маҳсулотларини ишлаб чиқариш кўпайди.

Ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноатида ёғочни қайта ишлаш, целлюлоза, картон ва мебель ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Бинокорлик материаллари саноатида цемент заводларида янги технология линиялари фойдаланишга топширилди, томга ёпиладиган юмшоқ материаллар, сортли асбест, қоплама плиталар ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Енгил саноат, озиқ-овқат ва гўшт-сут саноатида қувватлар кўпайтирилди. Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқарадиган янги корхоналар ишга туширилди.

Байкал-Амур темир йўл магистралини қуриш муваффақиятли давом эттирилмоқда. Жами узунлиги 500 километрдан кўпроқ келадиган участкаларда қисқа вақт ичида темир йўл излари ётқизилди. Якутия АССР территориясида темир йўлнинг дастлабки километрлари қурилди.

Қишлоқ хўжалигида 0,6 миллион бош чўчқа, 88 минг бош бузоқни боқиб семиртирадиган йирик давлат чорвачилик комплекслари, сут етиштириш учун 136 минг бош сигир боқиладиган комплекслар ишга туширилди. Паррандачилик фабрикаларида тухум қиладиган товуқлар бир йил ичида 7,3 миллионтага кўпайтирилди ҳамда гўштбоп парранда фабрикаларида парранда 34 миллионтага оширилди.

750 минг гектар суғориладиган янги ерлар ишга туширилди. Озарбайжон ССРда Тертерчой ва Юқори Хонбуланчой сув хўжалик комплексларини қуриш ниҳоясига етказилди. 720 минг гектар жуда зах ва ботқоқ ерлар қуритилди. 8,7 миллион гектар майдондаги яйловларга сув чиқарилди. Бундан ташқари, 200 минг гектардан кўпроқ суғориладиган ва захи қочирилган ерлар фойдаланишга топшириш учун тайёрланди, бу ерларда мелиоратив системалар синаб кўрилиши лозим.

Пул билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобидан халқ хўжалигига капитал маблағ сарфлаш 117 миллиард сўмдан ортиқ бўлиб, 1975 йилга нисбатан 4 процент кўпайди.

Пудрат ишлари ҳажми бир йил ичида 3 процент ортди, план 98 процент бажарилди.

Қурилишда **меҳнат унумдорлиги** 3,3 процент ошди. Шу билан бирга, қурилиш-монтаж ишлари ҳажмининг бутун ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди.

1976 йилда 3 мингдан кўпроқ қурилиш-монтаж трестлари, уйсозлик комбинатлари ва бошқа пудрат ташкилотлари **янгича планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантириш системаси асосида** ишлади. Улар халқ хўжалигидаги пудрат ишлари жами ҳажмининг 76 процентини ўз кучлари билан бажардилар.

Қурилиш-монтаж ишларида банд бўлган барча бригадаларнинг қарийб тўртдан бир қисми хўжалик ҳисобининг янги формаси бўлган Злобин методи асосида бригада пудрати шароитида ишлади.

Ўтган йили қурилишнинг техникавий даражасини ошириш соҳасидаги ишлар давом эттирилди. Тўла йиғма қурилиш ҳажми 1975 йилдагига нисбатан қарийб 8 процент ошди. Катта ҳажмли листдан тайёрланган асбес-цемент чоклари бўлган тўсиқ конструкциялар қурилишда кенг қўлланила бошлади. Технология ускуналарини йирик блоклар билан монтаж қилишнинг илғор усули янада кенг қулоч ёзди.

Шу билан бирга, бир қанча ишлаб чиқариш қувватларини, шунингдек асосий фондларни ишга тушириш топшириқлари бажарилмади.

Кўпгина қурилиш-монтаж ташкилотлари пудрат ишлари, меҳнат унумдорлигини ошириш ва фойда олиш планларини бажармадилар. Капитал маблағлар ишга тушириладиган қурилишлар ва объектларга етарли даражада тўпланмади, қурилиш муддатларини чўзиб юбориш ҳоллари учраб турибди.

V. ХАЛҚ ТУРМУШИНИНГ МОДДИЙ ВА МАДАНИЙ ДАРАЖАСИНИ ОШИРИШ

Халқ хўжалигидаги **ишчи ва хизматчиларнинг ўртача йиллик миқдори** 104,3 миллион кишини ташкил этди ва бир йил ичида 2,1 миллион киши кўпайди: колхозларнинг жамоат хўжалигида банд бўлган **колхозчилар** 15 миллион кишига етди.

Бундан аввалги йиллардаги каби меҳнатга қобилиятли барча кишилар иш билан тўла таъминланди; мамлакатнинг айрим районларида ишчи кучи етишмади.

1976 йилда **ишчи ва хизматчиларнинг пул билан тўланадиган ўртача ойлик иш ҳақи** 1975 йилдаги 146 сўм ўрнига 151 сўмга етди. Аҳолининг ижтимоий фондлардан бериладиган тўлов ва имтиёзларини қўшиб ҳисоблаганда, иш ҳақи 198 сўмдан 206 сўмга кўпайтирилди.

Аҳоли жон бошига ҳисоблаганда **реал даромадлар** бир йил ичида 3,7 процент ошди.

Ишлаб чиқариш тармоқларида банд бўлган ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи оширилгандан кейин 1976 йилнинг охирида мамлакатнинг айрим районларида ишчи ва хизматчиларнинг ойлик минимал иш ҳақи 70 сўмгача оширилиб, айни маҳалда халқ хўжалигининг ноишлаб чиқариш тармоқларида банд бўлган ва ўртача ҳақ олувчи ходимлар категорияларининг ставкалари ва окладлари оширила бошланди.

Колхозчиларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақ 6 процент кўпайди.

Аҳолининг ижтимоий истеъмол фондларидан оладиган **тўлов ва имтиёзлари** 94,5 миллиард сўм бўлди ва бир йил ичида 4,4 миллиард сўм миқдорида кўпайди.

Кўмир ва сланец саноати ходимлари баъзи категорияларининг пенсия таъминоти янада яхшиланди.

Аҳолининг омонат кассаларига қўйган маблағлари 12 миллиард сўм кўпайди. Давлат ички заёмлари облигацияларининг ҳақини тўлаш давом эттирилди.

Давлат ва кооператив савдосида **чакана товар обороти** 218,6 миллиард сўмни ташкил этди ва 1975 йилдагига нисбатан 9,6 миллиард сўм кўпайди. Чакана товар обороти йиллик плани 101,2 процент бажарилди.

Давлат ва кооператив савдосида **айрим молларни сотиш ҳажмини** қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

	1976 йилда сотилган мол 1975 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Нон маҳсулотлари	104
Гўшт ва гўшт маҳсулотлари	99
Балиқ ва балиқ маҳсулотлари	114
Мол ёғи	108
Ўсимлик мойи	107
Маргарин	117
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари	100
Пишлоқ	107
Тухум	105
Чарм пойафзал	102
Фарфор-чинни ва сирланган гулдор сопол ҳамда шиша идишлар	110
Совун ва синтетик ювиш воситалари	101
Мебель	102
Холодильниклар	100
Кир ювиш машиналари	101
Қанд	102
Кондитер маҳсулотлари	106
Чой	107
Картошка	97
Сабзавот	104
Мева ва цитрус мевалар	94
Кийим-кечак, ички кийим ва газлама	105
Трикотаж буюмлар	103
Пайпоқлар	108
Электропилесослар	101
Соат	99
Фотоаппаратлар	101
Мотоцикл ва мотороллерлар	103
Велосипед ва мотовелосипедлар	96
Радиоприёмник ва радиолалар	84
Телевизорлар	99
Енгил автомобиллар	105

Товар оборотининг ўсганлигига қарамай, аҳолининг баъзи молларга бўлган талаб-эҳтиёжи ҳали ҳам тўла қондирилаётгани йўқ.

Аҳолига кўрсатилаётган **маиший хизмат ҳажми** 8 процент, шу жумладан қишлоқ жойларида 10 процент кўпайди. Маиший хизмат ҳажми бўйича план бажарилди.

Мамлакат экономикасининг янада юксалганлиги, чакана товар оборотининг ва аҳолига кўрсатилаётган хизматнинг ўсиши **пул муомаласининг барқарор бўлишини таъминлади.**

Давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотлари, колхозлар ва аҳоли **жами саҳни 108,5 миллион квадрат метр келадиган 2 миллион 200 мингта янги қулай ва шинам квартиралар ҳамда якка тартибдаги уй-жойлар барпо этди. Бу эса қарийб 11 миллион кишининг уй-жой шароитини яхшилаш имконини берди.** Уй-жой қурилишида квартиралари янада қулайроқ жойлаштирилган ва пардозининг яхшироқ бўлиши кўзда тутилган янги типовой лойиҳалар асосида қурилаётган уйларнинг салмоғи ошди. 1,5 миллион ўқувчига мўлжалланган янги умумий таълим мактаблари, 540 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари, 61 минг ўринли касалхоналар ва кўпгина бошқа маданий-маиший объектлар ишга туширилди. Шу билан бирга айрим иттифоқдош республикалар, министрликлар ва идоралар уй-жой ва маданий-маиший қурилиш планини тўлиқ бажармадилар.

Аҳоли пунктларини обод қилиш ишлари амалга оширилди. Бир йил ичида 130 та шаҳар ва шаҳар типидаги посёлка ҳамда 5 мингдан кўпроқ қишлоқ аҳоли пунктлари газ билан таъминланди. Яна 3,4 миллион квартира, шу жумладан қишлоқ жойлардаги 1,5 миллион квартира газ олабошлади. Альметьевск, Вологда, Дзержинск, Рибинскда троллейбус қатнайбошлади. Киев ва Бокуда метрополитеннинг янги линиялари ишга тушди.

Халқ маорифи, фан ва маданият янада ривож топди. 93 миллиондан кўпроқ киши таълимнинг ҳар хил турларига жалб этилди. Шундан барча турдаги умумий таълим мактабларида 46,5 миллион, ўрта ҳунар-техника билим юртларида 1,5 миллион, техникумларда ва бошқа ўрта махсус ўқув юртларида 4,6 миллион, олий ўқув юртларида 5 миллион киши таълим олди.

5,2 миллион киши саккиз йиллик мактабни битириб чиқди. Шулардан 97 процентдан кўпроғи ўрта мактабларда, шунингдек ўрта маълумот берувчи бошқа ўқув юртларида ўқишни давом эттирмоқда.

1976 йилда 4,7 миллион йигит ва қиз ўрта маълумот олди. Шу билан бирга 1,2 миллион киши ўрта ўқув юртларини ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда тамомлади.

Куни узайтирилган мактаблар ва группаларда 8 миллион ўқувчи ёки 1975 йилдагига нисбатан 8,8 процент кўп ўқувчи ўқиди.

Доимий мактабгача тарбия муассасаларида салкам 12 миллион бола тарбияланди. Мавсумий болалар муассасалари 5 миллион болага хизмат қилди, улардан қарийб 2 миллиони мактабгача ёшдаги болалардир.

Халқ хўжалигига 1 миллион 843 минг мутахассис, шу жумладан 735 минг олий маълумотли ва 1 миллион 108 минг ўрта махсус маълумотли мутахассис юборилди.

Олий ўқув юртларига 1 миллион 12 минг киши, шу жумладан кундузги бўлимларга 610 минг киши қабул қилинди. Бу эса 1975 йилдагидан 15,7 минг киши кўпдир. Ўрта махсус ўқув юртларига 1 миллион 411 минг киши, шу жумладан кундузги бўлимларга 913 минг киши ёки аввалги йилдагига нисбатан 16,4 минг киши кўп қабул қилинди.

Ҳунар-техника билим юртлари бир йил мобайнида 2 миллион малакали ёш ишчи тайёрлаб берди ва бу ўқув юртларига 2,3 миллион киши, шу жумладан ўрта ҳунар-техника билим юртларига 600 минг киши қабул қилинди.

Бевосита корхоналарда, муассасалар ва ташкилотларда, шунингдек колхозларда **якка тартибда, бригада усулида ва курсларда ўқитиш** йўли билан 33 миллиондан кўпроқ киши янги касбларни ўрганди ва малакасини оширди.

Илмий ходимлар сони қарийб 1 миллион 250 минг кишига етди.

Шаҳар ва қишлоқларнинг аҳолисига 1,6 миллиард нусха китоб фондига эга бўлган қарийб 132 мингта оммавий **кутубхоналар** хизмат қилмоқда. Бу кутубхоналардаги китоблар ва журналларнинг сони 1975 йилдагига нисбатан қарийб 34 миллион нусха кўпайди.

1976 йилда нашр этилган **китоблар ва брошюралар** тиражи салкам 1,8 миллиард нусхани ташкил этди.

Киноустановкалар сони 153 мингтадан ошди, бир йил ичида киносеансларга қатнаганлар сони эса 4,3 миллиард кишига етди.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш яхшиланди ва **аҳолининг уюшқоқлик билан дам олиши** кенгайтирилди. Барча ихтисосдаги врачлар сони бир йил ичида 27 минг киши кўпайди ва 862 минг кишини ташкил этди.

Санаторийлар, пансионатларда, дам олиш уйлари ва базаларида ўринлар сони 53 мингта, туристик базалардаги ўринлар 11 мингта кўпайди. Санаторий-курорт муассасаларида, дам олиш уйларида, туристик базаларда меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларидан 48 миллион киши даволанди ва дам олди.

Болалар ва ўсмирлардан 21 миллиондан кўпроғи ёз давомида пионер лагерларида ва мактаб лагерларида, экскурсия-туристик базаларида дам олди ёки ёз пайтида болалар муассасалари бўлган жойларга борди.

Экскурсияларда 137 миллион киши қатнашди.

Совет Иттифоқи аҳолисининг сони 1977 йил 1 январда 257,9 миллион кишига етди.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

ДОСААФ 50 ЙИЛЛИГИГА

МАРДЛИК МАКТАБИ

Генерал-майор А. М. ҲОЖИБОЕВ,
Ўзбекистон ДОСААФ Марказий Комитетининг раиси

Бугун совет халқи СССР Армия, Авиация ва Флотга ёрдам берувчи кўнгилли жамияти (ДОСААФ) фаолиятининг 50 йиллигини нишонламоқда. Бундан 50 йил муқаддам ташкил этилган кўнгилли мудофаа жамияти мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнади. Шу йиллар давомида жамият социалистик Ватанни ҳимоя қилиш тўғрисидаги ленинча ғояларни пропаганда қилиш ва амалга ошириш, аҳолини, айниқса ёшларни ҳарбий, техник жиҳатдан тайёрлаш юзасидан жуда катта иш олиб борди ва шу йўл билан Армия ва Флотимизнинг жанговарлик қобилиятини оширишга ёрдам бериб келди.

Совет Ўзбекистонининг минглаб меҳнаткашлари жамият ташкилотларида чинакам ватанпарварлик мактабидан ўтмоқдалар, социалистик Ватанни ҳимоя қилиш учун зарур билимларни эгалламоқдалар.

Эндиликда ДОСААФ республикадаги энг кўп сонли ташкилотлардан бири бўлиб қолди. Унинг ватанпарварлик фаолияти Коммунистик партия совет давлатининг ҳарбий қурилишига кенг меҳнаткашлар оммасини жалб этаётганлиги ҳамда армия ва халқ бирлигини мустаҳкамлаётганлигининг ёрқин намунасидир.

Ўзбекистон ДОСААФ ташкилотлари республика партия ташкилоти раҳбарлигида, Совет органлари ёрдамида, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотлари, шунингдек, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўмондонлиги ва сиёсий органлари билан биргаликда ёшларни Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялашдек шарафли вазифани бажариш учун қатъият билан кураш олиб бормоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ДОСААФ фаолиятига ҳамиша катта эътибор бермоқда, оммавий мудофаа ишлари қандай йўлга қўйилганлиги республика, область, шаҳар ва район партия активи йиғилишларида, шунингдек, бошланғич партия ташкилотларида муҳокама қилинмоқда. Буларнинг ҳаммаси оммавий-мудофаа, ҳарбий-ватанпарварлик, ўқув ва спорт ишларини активлаштиришга ёрдам бермоқда.

Осоавиахим ташкил этилган дастлабки йиллардаёқ республикамиз шаҳар ва қишлоқларида меҳнаткашларни бу ватанпарварлик жамияти сафларига тортиш ишлари авж олиб кетди. Ўша йиллардаёқ Осоавиахим ташкилотлари ташаббуси билан Ўзбекистонда «Мудофаа гектарлари» вужудга келди. Бу ерлардан тушган даромад Осоавиахим ячейкалари ихтиёрига берилди ёки колхозларда мудофаа ишларини ташкил этишга сарфланди. Ана шу маблағ ҳисобига мерганлик ва бошқа мудофаа тўгараклари, қишлоқ хўжалигини химиялаштириш бўйича колхозларнинг доимий отрядлари ташкил этилди. 1932 йилнинг ўзидагина 4500 гектар ерга мудофаа фондига атаб экин экилди.

Мудофаа ишларида ўзбек хотин-қизларининг иштироки айниқса катта аҳамиятга эга эди. Эркинликка чиққан ўзбек хотин-қизлари Совет Иттифоқи барча меҳнаткашлари билан биргаликда ҳарбий ишни зўр қизиқиш билан ўргандилар. Минглаб хотин-қизлар мудофаа тўгаракларига ёзилдилар, курслар, ўқув пунктлари, Осоавиахим мактаблари ва клубларига қатнаб, телефонист, радист, планерчи-учувчи касбларини эгалладилар.

Улуғ Ватан уруши йилларида ватанпарварлик жамияти аъзолари жиддий имтиҳондан ўтдилар. Ўзбекистоннинг шонли фарзандлари Совет Иттифоқидаги бошқа барча халқлар билан бир қаторда фронтда мардона кураш олиб бордилар, партизанлик ҳаракатларида қатнашдилар, душманни тезроқ тор-мор этишга ёрдам бериб, завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхоз далаларида фидокорона меҳнат қилдилар.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олган кўпгина жангчилар, жумладан биринчи ўзбек генерали Собир Раҳимов дастлабки ҳарбий таълимни ватанпарварлик жамиятида олганликлари билан фахрланамиз. Урушга қадар Собир Раҳимов Осоавиахим Тошкент область Совети жанговар тайёргарлик бўлимининг бошлиғи бўлиб ишлаган эди. Совет Иттифоқи Қаҳрамони Қўчқор Турдиев ҳам бошланғич ҳарбий тайёргарликни Осоавиахим ҳарбий ўқув пунктида ўтган эди. Совет Иттифоқи Қаҳрамони радистка Елена Стемпковская Осоавиахим Тошкент алоқа мактабини битирган эди.

Айниқса, Тошкент авиаклубининг ролини таъкидлаб ўтмоқчиман. Бу клубда таълим олган кишилар Улуғ Ватан уруши фронтларида мардлик намуналарини кўрсатдилар. Клубда таълим олган ўн уч учувчи Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олишга муяссар бўлди.

Урушдан кейинги йилларда ДОСААФ Ватанимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш юзасидан жуда катта иш олиб борди. Маълумки, жамиятимизнинг энг муҳим вазифаларидан бири меҳнаткашларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашдир. Республика мудофаа жамияти ташкилотларида олиб борилаётган ҳарбий ватанпарварлик ишларининг сифати ва таъсири сўнгги йилларда сезиларли даражада ошди. Бизнинг ватанпарварлигимиз жаҳонда биринчи социализм мамлакатига муҳаббат, совет тузумига, Ленин партиясига муҳаббат ва садоқат эканлигини ёшлар қалбига сингдиришга ҳаракат қилмоқдамиз.

ДОСААФ ташкилотида ўқиган ҳар бир ёш ҳарбий хизматнинг ўзига хос томони — Ватан бахт-саодати йўлида беминнат меҳнат қилиш эканлигини яхши тушунади. Бу хизмат ёшлардан жисмоний ва маънавий баркамолликни талаб қилади. Ватан ҳимояси учун ҳамиша тайёр ва ҳушёр бўлиб туришни тақозо этади. Жамиятимизнинг бутун ҳарбий-ватанпарварлик иши ёшлар да ана шу фазилатларни тарбиялашга бўйсундирилгандир.

Кўпгина область, шаҳар, район ДОСААФ комитетларида, бошланғич ташкилотларда ёшларни тарбиялаш соҳасида бой тажриба тўпланди. Ёшларнинг тематик кечалари, кинофестиваллар, революция, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари билан учрашувлар мунтазам уюштирилмоқда. Ёшлар ва ўқувчилар «Зарница» ва «Орлёнок» ҳарбий спорт ўйинларида зўр қизиқиш билан қатнашмоқдалар. Совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати жойларига ёшлар-нинг юриши катта тарбиявий аҳамиятга эгадир. Бу юришнинг олтинчи ва еттинчи босқичларидагина 1 миллион 800 минг йигит ва қиз қатнашди. Кўпгина ёш ватанпарварлар Ленинград, Брест, Минск ва бошқа шаҳарларда бўлиб, ўзбек фарзандларининг немис-фашист босқинчиларига қарши курашдаги мардлиги ва қаҳрамонлиги тўғрисида қимматли материаллар тўпладилар, музейларни, жанговар шон-шуҳрат хоналари ва бурчакларини қизиқарли экспонатлар билан тўлдирдилар.

Ҳарбий ватанпарварлик тадбирларини ўтказишда 80 га яқин Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари, 30 дан ортиқ «Шуҳрат» орденларининг тўла кавалерлари, 200 дан ортиқ Улуғ Ватан уруши қатнашчилари актив иштирок этаётирлар.

Ўзбекистон ДОСААФ ташкилотлари ёшларни Совет Иттифоқи Қуролли Кучлари сафида хизмат қилишга тайёрлашга катта эътибор бермоқда. Биз бунда доҳиймиз Владимир Ильич Лениннинг ҳарбий ишни чинакамига ўрганмоқ керак, деган кўрсатмасига амал қилаётирмиз.

ДОСААФда тарбияланганлар ҳарбий қисмларга ва жанговар кемаларга боргач, жанговар ва сиёсий тайёргарлик аълочилари сафидан жой олмоқдалар. Ҳарбий қисмлардан келаётган кўплаб хатлар ана шундан далолат бериб турибди. Фарғона, Наманган, Бухоро областлари ва Тошкент шаҳри ДОСААФ ташкилотлари ёшларга ҳарбий таълим беришда яхши натижаларга эришмоқдалар.

Мамлакат халқ хўжалиги учун оммавий техника касблари бўйича мутахассислар тайёрлаб бериш ҳам ДОСААФ ташкилотлари фаолиятида муҳим ўрин тутади. Мудофаа жамияти мактаблари, спорт-техника клублари ва бошланғич ташкилотлари минглаб автомашина ҳайдовчиларини, тракторчилар, мотоциклчилар ва бошқа мутахассисларни тайёрлаб бердилар.

Ҳозирги вақтда ўқув ташкилотларимиз КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, кадрлар тайёрлаш сифатини оширишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Ёшларни ГТО комплекси нормативларини топширишга тайёрлаш, уларни спортнинг ҳарбий-техника турларига жалб этиш ватанпарварлик жамиятининг муҳим вазифаларидан биридир. ДОСААФ ташкилотлари спортнинг ҳарбий-техника турларини ривожлантириб, уларнинг оммавийлигига эришмоқдалар. Йигит ва қизларда техникага ҳавас уйғотиш, уларни техникани бошқаришга, қуролларни моҳирлик билан ишлатишга ўргатиш, ёшларда ватанпарварлик ва мустаҳкам ирода фазилатларини тарбиялаш — мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ва меҳнаткашларни социалистик Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлашнинг ажралмас қисмидир. Техника спортини ривожлантириш меҳнаткашлар ва ўқувчилар ўртасида олиб борилаётган оммавий мудофаа ишларининг муҳим йўналишларидан бири бўлиб қолди. Ўтган беш йилликдагина республикамизда 125 СССР спорт мастери, жумладан битта халқаро классли спорт мастери, 7 мингдан зиёд спорт мастери ва биринчи разрядли спортчилар тайёрланди. Ўзбекистонлик 23 спортчи Бутуниттифоқ мусобақаларида мукофотли ўринларни эгалладилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати мудофаа жамияти олдига қўйган вазифаларни амалга оширишда ДОСААФ бошланғич ташкилотлари муҳим роль ўйнайди. Чунки, ёшлар ана шу бошланғич ташкилотларда оммавий-мудофаа ва ҳарбий ватанпарварлик ишларига жалб қилинадилар, уларга бошланғич ташкилотларда ҳарбий иш асослари ўқитилади. ДОСААФнинг кўпгина бошланғич ташкилотлари оммавий-мудофаа ишларини ўтказишда намуна кўрсатаётир. Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи, Фарғона тўқимачилик комбинати, Андижон машинасозлик заводи, Ленин районидаги «Правда Востока» колхози, Ульянов районидаги «Партия XX съезди» совхози ҳузуридаги ва бошқа жуда кўп бошланғич ташкилотлар ташаббускорлик билан ишламоқдалар.

Бугун ДОСААФнинг шонли 50 йиллигини нишонлар эканмиз, асосий диққат-эътиборни ҳарбий ватанпарварлик ишларини янада кучайтиришга қаратмоқдамиз. Ўзбекистон ДОСААФ жамиятининг барча аъзолари, активлари севимли Ватанимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшадилар.

ЧОРВАЧИЛИК РИВОЖЛАНМОҚДА

Киров районидаги «Искра» колхози давлатга сифатли гўшт, сут маҳсулотлари етказиб беришни йил сайин кўпайтирмоқда. Хўжалик ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш бўйича зиммага олинган социалистик мажбуриятларни ошириб бажарди. 60 минг донадан зиёд тухум сотилиб, бу соҳадаги план 210 процент бажарилди. Давлатга кўп миқдорда жун, гўшт, 100 тоннага яқин сут ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилди.

Колхоз чорвадорлари КПСС Марказий Комитетининг Мантубига жавобан ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Гўшт, сут, тухум, жун етиштириш бултурги йилга қараганда икки баравар кўпайиши мўлжалланмоқда. Шунингдек, чорва моллар сони ҳам белгиланганидан икки баравар оширилади.

Колхозда чорва қишлови муваффақиятли ўтказилмоқда. Чиқимга йўл қўйилмай, чорва моллар қишдан семиз ва соғлом олиб чиқиляпти. Қишловга пухта замин ҳозирланган. Қорамоллар ва совлиқлар қишлайдиган чорвачилик бинолари сифатли ремонт қилинган. Ферма ва қўраларга 2300 тонна пичан жамғарилган. Кўплаб миқдорда беда, сомон ташиб келтирилган. Молларга дағал хашак билан биргаликда беда уни ва аралаш озуқа қўшиб берляпти. Бу эса чорва молларнинг маҳсулдорлигини ошираяпти, қишдан семиз ва соғлом олиб чиқилишини таъминлаётир.

М. АЗАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг жамоатчи мухбири.

ФАКТЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

◆ БЕРЛИН

ГДР ишчилари, деҳқонлари, барча меҳнаткашлари беш йилликнинг иккинчи йилини Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада ижодий ташаббускорликни кенг қулоч ёйдириш билан нишонламоқдалар.

Республика пойтахти Берлиндаги «Нарва» электр лампа заводининг ишчиси Э. Штайнфюрер ташаббуси билан бошланган «Ҳар бир иш ўрнида сифат учун курашайлик» шиори остидаги октябрь олди ҳаракати тобора кенгаймоқда.

Берлиндаги «Электропроект ва приборсозлик» комбинати коллективи Э. Штайнфюрер чақириғига жавобан 1977 йилда ўтган йилдагига қараганда 30 процент кўп сифат белгиси қўйилган маҳсулот чиқариш мажбуриятини олди.

◆ БУДАПЕШТ

Венгрияда Совет Иттифоқи билан чегарадош Захонь темир йўл узелини мамлакатнинг шарқий дарвозаси деб атайдилар. Иккала қардош мамлакат ўртасида савдо алоқалари тинмай ривожланаётганлиги, транзит юк ташиш ҳажми кўпайганлиги натижасида бу йўлдан ҳар йили 18-19 миллион тонна ҳар хил юклар олиб ўтилмоқда.

Яқинда ВХР Министрлар Совети 1983 йилгача бўлган даврга мўлжаллаб узелни реконструкция қилиш лойиҳасини тасдиқлади. Бу тадбир юкларни ташишда меҳнат унумдорлигини 30 процентдан зиёд кўпайтириш имкониятини беради.

Реконструкциялаш ишлари совет темирйўлчилари билан мустаҳкам ҳамкорликда амалга оширилади.

◆ БУХАРЕСТ

Серет дарёси тез оқар Молдава дарёси билан туташган жойда Румыния трубопрокатчиларининг бош шаҳри — Романнинг обод ва шинам кварталлари қад кўтарган.

Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилган ва бу йил ўзининг 20 йиллигини нишонлайдиган «Ламинорул» заводи Роман шаҳрининг ифтихоридир.

Ишлаб чиқариш процесслари тамомила механикалаштирилган ва автоматлаштирилган ана шу замонавий корхонада 5 мингдан кўп ишчи, инженер ва техник ишлаб турибди. Улар мамлакатда ишлаб чиқариладиган жамики чоксиз трубаларнинг қарийб 50 процентини тайёрлаб бермоқдалар. Экспорт қилинаётган маҳсулотнинг 60 процентдан кўпроғи СССРга юборилмоқда. Совет Иттифоқи трубопрокатлар учун керакли маҳсулотнинг қарийб ярмини юбориб турибди.

◆ ПРАГА

Мамлакатнинг ёғочсозлик ва мебель саноати олдига мебель ишлаб чиқаришни 1980 йилга бориб қарийб бир ярим баравар кўпайтириш вазифаси қўйилган.

Тармоқ ходимлари шу билан бирга ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг турини тамомила янгилашга, унинг сифатини яхшилашга интилмоқдалар. Мебелни пардозлашда дарахтнинг қимматли турларидан, пластмассадан тобора кўпроқ фойдаланилмоқда.

(ТАСС).

Софиядаги электрокарлар ва мотокарлар яратиш институтида кичик ҳажмли электромобиллар устида кўпдан бери иш олиб борилмоқда. Суратда: институтда яратилган «ЭЛМО-1000» электромобили. Бу машина Пловдивдаги XXIII Халқаро ярмаркада олтин медаль билан тақдирланди.

БТА—ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ПРАГА. Халқаро журналистлар ташкилотининг президенти К. Норденстренг (Финляндия) Прагада Вьетнам Социалистик Республикасининг ЧССРдаги элчиси Нгуен Тьен Тонгга халқаро журналистлар ташкилотининг бирдамлик фондидан 1,5 миллион кроналик чек топширди. Бу маблағ Ханойда қурила бошлаган журналистлар уйи қурилишига мўлжалланган.

◆ ХАНОЙ. «Нонг нгиеп» («Қишлоқ хўжалиги») нашриёти тузилганига йигирма йил тўлди. Шу йиллар давомида нашриёт жами 20 миллиондан ортиқ нусхада салкам икки минг хил китоб чиқарди. Қишлоқ хўжалиги фани ва фан-техника тараққиётининг энг янги ютуқларини пропаганда қилиш нашриёт ишида асосий ўрин олиб турибди.

◆ БОНН. ГФРдаги бир миллиондан ортиқ ишсиз эркак ва аёл маънавий тушкунликка учраб, ўзларини кераксиз ва маҳкум кишилар деб билмоқдалар. «Ди цайт» ҳафталик газетасининг ёзишича, Ғарбий Германиядаги меҳнат бозори ва профессионал тадқиқотлар институти ўтказган савол-жавоб натижалари ҳам ишсизликнинг ана шу оқибатларини тасдиқлайди.

◆ ПАНАМА. БМТнинг майда миллатларнинг камситилишига йўл қўймаслик ва уларни ҳимоя қилиш кичик комиссияси аъзоси Педро Брин Мартинес Панама канали зонасида ишлаётган панамаликлар ва АҚШнинг қора танли аҳолиси камситилаётганлигини қоралади. У «Критика» деган пойтахт газетаси мухбири билан суҳбатда зонадаги Америка маъмурияти ишчиларнинг социал ва касаба союз ҳуқуқларини бузаётганлигини, иш ҳақи тўлашда ҳам уларни «чўмичда қоқаётганлиги»ни таъкидлаб ўтди. Кичик комиссиянинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига тақдим этиш учун тайёрлаган ҳужжатида ана шу ва бошқа фактлар баён этилган.

◆ ГАВАНА. Никарагуадан олинган хабарларга қараганда, диктатор Сомоса турмаларидан бирида икки сиёсий маҳбус вафот этган. Улар турма назоратчиларининг бебошлигига қарши норозилик билдириб, 50 кун илгари қамоққа олинган бошқа бир гуруҳ ватанпарварлар билан бирга очлик эълон қилишган эди. Очлик эълон қилган кишиларни кўп марта азобладилар, уларнинг кўпи қаттиқ майиб бўлди. Никарагуа пойтахти Манагуада студентларнинг намойиши ўтказилди. Намойишда кўп киши қатнашди. Студентлар репрессиялар тўхтатилсин ва сиёсий маҳбуслар озод қилинсин, деб талаб этдилар. Солдатлар таёқларни ишга солиб, кўздан ёш оқизадиган гранаталар ёрдами билан намойишчиларни тарқатиб юбордилар.

МИСР: ХАЛҚ ЎЗГАРИШ ЯСАШНИ ТАЛАБ ЭТМОҚДА

ҚОҲИРА. Искандария ва Мисрдаги бошқа шаҳарларнинг кўчалари кейинги кунларда ҳукуматга қарши қизғин ғалаёнлар майдони бўлиб қолди. Неча юз минглаб меҳнаткашлар намойишда қатнашиб, ҳукуматнинг сиёсатига қарши норозилик билдирдилар. Ҳукуматнинг сиёсати мамлакатни чуқур иқтисодий танглик гирдобига ташлади, нарх-навонинг кескин кўтарилиши ва турмуш даражасининг пасайишига, президент Ж. Носир бошлаб берган социал ва иқтисодий ислоҳотларнинг барбод этилишига олиб келди. Намойишчилар «турмушимиз мушкуллашиб бормоқда», «эксплуатация ва қашшоқликка барҳам берилсин», «биз учун очликдан ёки ўқдан ҳалок бўлишнинг фарқи йўқ» деб хитоб қилдилар.

Маъмурлар халқнинг талабларига куч ишлатиш билан жавоб бердилар: мунтазам қўшинлар пойтахтга келтирилди. Шаҳарда баррикадалар пайдо бўлди ва намойишчилар билан қўшинлар ўртасида чинакам жанг авж олиб кетди. Қўшинлар ишчиларга, хизматчиларга қарши таёқ ҳамда кўздан ёш оқизадиган газнигина эмас, қурол-яроғларни ҳам ишга солдилар.

Меҳнаткашларнинг қўшинлар ва полициячилар билан тўқнашувлари Искандарияда, Ғози, Асвонда ва бошқа баъзи шаҳарларда ҳам бўлиб ўтди. 21 январгача олинган ва тўлиқ бўлмаган маълумотга қараганда, ана шу тўқнашувлар натижасида 60 дан зиёд киши ўлган ва 800 дан кўпроқ киши жароҳатланган. 2 мингдан ортиқ киши қамоққа олинди.

Ҳозир пойтахтдаги аҳвол нормаллашиб бормоқда. Транспорт яна қатнай бошлади, кўча жангларининг оқибатлари тугатилмоқда. Аммо шаҳар кўчаларидаги армия соқчилари, солдат ва полициячилар тушган бронетранспортёрлар яқиндагина бўлиб ўтган қизғин воқеаларни эслатиб турибди.

Халқ қаҳр-ғазабининг бу қадар кучайиб кетганлигига сабаб нима? Ҳукуматнинг озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур моллар нархини ўзгартирмаслик учун ажратиб бериладиган маблағни қисқартириш ҳақидаги қарори халқнинг сабр косасини тўлдирди. Бу қарор Миср экономикасини меҳнаткашлар ҳисобига «соғломлаштириш»ни талаб этаётган ғарбдаги қарз берувчилар манфаатларини кўзлаб қабул қилинган эди. Бунинг натижасида нон, ун, қанд-шакар, ёғ, газлама, бензин ва газ нархи кескин суратда ошиб кетди.

Кейинги беш йил ичида мамлакатда нарх-наво бир неча бор кўтарилди ва ўрта ҳисобда 120 процент ошди. «Танглик» сўзи мисрликлар жуда кўп ишлатаётган сўзларнинг бири бўлиб қолди. Уй-жой ёки кенг истеъмол моллари билан таъминлаш ҳақида, жамоат транспорти, соғлиқни сақлаш ёки маориф ишларининг аҳволи тўғрисида гап борганида бу сўзни кўп эшитиш мумкин.

«Эҳромлар мамлакати» экономикасида кризисли ҳолатларнинг рўй бериши, одатда, Исроилнинг 1967 йилдаги агрессияси билан боғлиқ, деб ҳисоблайдилар. Бу агрессиянинг оқибатлари билан кураш Мисрдаги бунёдкорлик ишларининг талайгина қисмини қимматга тушадиган мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга қаратишни талаб этди. Аммо 5-6 йил илгари Миср Араб Республикасининг иқтисодий аҳволи кўнгилдагидек бўлиб, келажак учун катта хавф-хатар туғдирмаган эди. Миср социалистик давлатларнинг, аввало Совет Иттифоқининг ёрдамига таяниб, ўз ресурсларидан оқилона фойдаланиб, президент Носир белгилаб берган йўлдан комил ишонч билан олға бораётган эди. Бу йўл замонавий саноат базасини вужудга келтиришни ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлашни кўзда тутар эди. Аммо Носир вафотидан кейин Миср янги раҳбарлигининг сиёсатида замон синовидан ўтган ана шу йўлдан четга чиқилганлигини исбот этувчи тенденциялар яққол намоён бўла бошлади. Бундан уч йил муқаддам «очиқ эшиклар ва экономикани либераллаштириш», ёки арабча айтганда «инфитоҳ» деб аталган сиёсат эълон қилинди. Бу сиёсат ана шу тенденцияларни ривожлантиришнинг энг баланд нуқтаси бўлди. Бу сиёсат амалда бир томондан, Мисрга чет эл капиталини кўпроқ жалб этиш, иккинчи томондан эса, маҳаллий буржуазиянинг фаолиятини асло чеклаб қўймасликдан далолат берар эди. Миср раҳбарлигининг ўйлаб чиқарган янги йўли мамлакатни иқтисодий машаққатлардан холос қила оладиган мўъжизакор бир босқич деб мадҳ этилди.

Ҳозир ана шу йўл ҳамма умидларни чиппакка чиқарди, деб дадил айтиш мумкин. Миср экономикаси бошидан кечираётган танглик бартараф қилинмай, балки янада чуқурлашиб кетди. Мамлакатда ишлаб чиқариш ҳажмини лоақал бир мунча кўпайтириш иложи бўлмади.

Чет эллардаги корхона эгалари Миср экономикасига капитал маблағ сарфлаш ғоясига жуда эҳтиёткорлик билан ёндашдилар. Бу табиий бир ҳол эди. Англияда чиқадиган «Экономист» журнали ҳали яқиндагина шу ҳақда ёзди. Бунинг боиси шуки, биринчидан, чет эллардаги корхона эгалари ҳозирги режимнинг сиёсий жиҳатдан барқарор бўлишига ишонмадилар. Иккинчидан, мамлакатдаги иқтисодий шароитлар капиталнинг оборотини тезлаштириш ва тез орада фойда ундириб олишни таъминламайди. Шу сабабли Мисрда операция бошлашга журъат этаётган баъзи ажнабийлар ўз капиталларини аввало меҳмонхоналар ва бошқа туристик объектларни, омборларни, кичик корхоналарни қуришга сарфламоқдалар. Дарҳақиқат, уларни аввало ўз капитал маблағлари ҳисобига олаётган фойдалари қизиқтиради ва Миср экономикасини ривожлантириш манфаатлари асло қизиқтирмайди.

Аммо чет эл капитали ишлаб чиқаришни ривожлантиришда Мисрга ёрдам беришга интилмаётган бўлса ҳам, банк ишини ўз қўлига олиш учун жон-жаҳди билан ҳаракат қилди. Мисрда ҳозирдаёқ 23 та ажнабий банк ва аралаш банклар ишлаб турибди. Бундай банкларнинг сони 1956 йилда, банклар национализация қилинган пайтгача иш кўрган банклар миқдоридан салгина кам. Мисрнинг тараққийпарвар жамоатчилиги зўр ташвиш билан таъкидлаб ўтганидек, денгизнинг ва океаннинг нариги томонидаги банкирлар фаолиятининг кучайганлиги Мисрни катта хавф-хатарларга дучор қилади. Бунинг боиси шуки, биринчидан, чет эл банклари Мисрдаги банк ишларини қўлга олиб, бу соҳада давлат сектори доирасини тобора қисқартирмоқда. Иккинчидан, бу банклар, шу жумладан реконструкция қилиш ва ривожланиш халқаро банки ҳамда халқаро валюта фонди (булар империалистик давлатлар билан, халқаро монополиялар билан чамбарчас боғланган) ўзларининг кучайиб бораётган таъсиридан Миср ҳукуматига тазйиқ қилиш учун фойдаланмоқдалар.

Масалан, Миср ҳукумати нарх-навони ўзгартирмаслик учун бериладиган маблағларни қисқартириш тўғрисидаги қарорини Ғарбдаги қарз берувчилар фармойиши билан қабул қилди. Бу қарор халқни қаттиқ ғазаблантирди.

Миср ҳукуматининг Мисрдаги хусусий капиталга боғлаган умидлари ҳам чиппакка чиқди. Хусусий капитал ҳукуматдан бир қанча катта енгиллик ва имтиёзлар олиб, ўз фаолиятини анча кучайтириб юборганлигига шак-шубҳа йўқ. Аммо бу фаолиятнинг ишлаб чиқариш соҳаси билан ҳеч қандай алоқаси йўқ. Мисрдаги хусусий капиталнинг кўп қисми очиқдан-очиқ текинхўрлик мақсадларини кўзда тутади. Бу капитал ўз эътиборини экспорт-импорт операцияларига, даллолчиликка, мол-мулк ва чайқов бозоридаги фирибгарликка қаратди. Маълумки, ана шу соҳалар хусусий корхона эгасининг кўпроқ фойда олиши учун имконият яратиб беради.

Ички бозорнинг импорт моллар билан тўлиб-тошганлиги — маҳаллий капиталистлар фаолияти кучайганлигининг натижаларидан бири бўлиб қолди. Мисрликларнинг ғоят кўпчилиги ана шу импорт молларни сотиб олишга қодир эмас.

Мисрда жуда катта нарх қўйилган шундай молларни кейинги йилларда халқни очиқдан-очиқ талаш ҳисобига жуда кўп бойлик тўплаган бир ҳовуч шахсларгина сотиб олишлари мумкин. Революциядан илгари Мисрда 3 миллионер бор эди, «очиқ эшик» сиёсати ўтказила бошланган пайтдан буён ўтган давр ичида уларнинг сони 500 кишига етди.

Статистика маълумотларига кўра, 1975 йилда Мисрда ишлаб чиқарилган барча моддий неъматларнинг тўртдан бир қисмидан кўпроғини аҳолининг атиги 2 процентини ташкил этган табақа истеъмол қилган. Миллий-тараққийпарвар партия ўз программасида буни «шармандали» бир ҳол деб атади. Мамлакат оғир машаққатларга дучор бўлиб қолганлиги ҳамда унинг иқтисодий ва социал тараққиёт лойиҳаларини пул билан таъминлаш мақсадида жамғармасиз қолаётганлиги учун масъулият ана шу бир ҳовуч бой табақа зиммасига юкланади.

Миср бундай шароитда чет эллардан асоратли шартлар билан тобора кўп қарз олиш каби қалтис йўлдан боришга мажбур бўлди. «Жен Африк» журналида босилган маълумотларга қараганда, Мисрнинг бошқа мамлакатлардан қарзи ҳаддан ташқари кўпайиб, 14 миллиард долларга етди. Мамлакат олинган қарзларни тўлаш учун маблағ топиш йўлларини қидириб, тобора кўпроқ қарздор бўлиб қолмоқда, ҳатто банклардан қисқа муддатли қарз олишга мажбур бўлмоқда. Бу қарзлар фақат 3-6 ойлик муҳлат билан берилади ва бу қарзларни қоплаш учун 19 процентгача бўлган миқдорда қўшимча ҳақ тўланади.

Шу тариқа «очиқ эшик» сиёсати ижобий натижалар бермади. Бу сиёсат кўпгина социал проблемаларнинг кескин тус олишига ёрдам берди, Мисрни инфляция гирдобига ташлади, порахўрлик ва давлат маблағларини ўғирлаб, талон-торож қилишни авж олдириб юборди. Бу ерда «очиқ эшик» сиёсатини «айрим шахсларнинг бойлик тўплаш» сиёсати деб жуда тўғри атаганликлари бежиз эмас. Бунда амалдорларнинг давлат маблағларини ўғирлаш йўли билан шахсий бойлик тўплаш учун кўпинча ҳар қандай воситалардан фойдаланаётганлиги назарда тутилади. Миср меҳнаткашларига «очиқ эшик» сиёсати бола-чақани боқиш учун янги ташвишларни туғдирди, холос.

Шу январь кунларида мамлакатни қамраб олган ва ўз кўламлари жиҳатидан мисли кўрилмаган халқ ғалаёнлари ана шундай сиёсат оқибатларига Миср меҳнаткашларининг жавоби бўлди.

Ҳукумат халқ оммасининг қаҳр-ғазабини пасайтиришга интилиб, субсидияларни қисқартириш хусусида илгари эълон қилинган тадбирларнинг амалга оширилишини «тўхтатиш» ва бу масалани халқ мажлисида яна қараб чиқиш учун тақдим этишга мажбур бўлди. Мисрдаги воқеалар бундан буён қай тариқа авж олиб боражагини келажак кўрсатиб беради.

А. СУРИКОВ,
(ТАСС мухбири).
Қоҳира.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

ТАСС

«Т У Р» — ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Ашхобод область қишлоқ хўжалиги бошқармаси Туркманистон ботаника институтининг ғўзани химиявий усулда чилпишда «тур» препаратини қўллаш тўғрисидаги тавсиясини ишлатиб кўришга қарор қилди.

— Одатда ғалланинг касаллик, зараркунандага ва ётиб қолишга қарши бардош беришини оширишда қўлланувчи «тур» эритмасидан, — деди қишлоқ хўжалик фанлари доктори Д. Оғакишиев, — ғўзанинг ғовлаш нуқталарини йўқотишда неча бор фойдаландик. Натижада поянинг кўтарилиши тўхтади, кўсак тугиш ва кўсак етилиши тезлашди.

Ашхобод районидаги «Ленинизм ели» совхозида шу тахлитда дориланган пахтазордан совуқ тушгунга қадар териб олинган биринчи сорт пахта 10 процент кўпайди.

Химиявий чилпиш бир марта ўтказилади, ҳолбуки қўлда ва машинада чилпиш икки марта ўтказилади. Бинобарин янги усул чилпиш муддатини, меҳнат сарфи ва пул сарфини камайтиради.

Бу йил областда 10 минг гектар пахтазор шу усул билан чилпилади.

СИЗОТ СУВЛАРНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ

Украина ССР Фанлар академияси коллоид химия ва сув химияси институтининг олимлари сизот сувларни саноат оқиндисидан муҳофаза қилишнинг янги усулини таклиф этдилар. Бунинг учун улар арзон паста ишлаб чиқдилар.

— Ишлаб чиқариш оқиндиси тушадиган чон юзига қопланадиган шу паста биринчи бор Кременчуг нефтни қайта ишлаш заводида синаб кўрилди, — деди иш раҳбари профессор Н. Н. Круглицкий. — Маълумки, бундай корхоналардаги оқинди махсус буғлатувчи ҳовузларга ташланади. Лекин ҳовуздаги химиявий модда, қум ва лой орасидан сизиб ер остидаги чучук сувни булғайди. Синаш чоғида буғлатувчи ҳовуз теварагида эни икки метр ва чуқурлиги 10 метрга борадиган зовур қазилиб, у махсус пастага аралаштирилган тупроқ билан тўлдирилди. Мана шу нарса нефть чиқитлари сизиб ўтишига йўл қўймайдиган ғов вужудга келтирди. Ҳозир бундай зовурлар Грозний нефтни қайта ишлаш заводида ва Нахичеван сода заводида қурилди.

Бу метод қурилаётган туннеллар, ер ости йўлакларини сизот сувдан муҳофаза қилишда ҳам ғоятда самарали бўлиб чиқди. Бундай усул каналлар очишда сув нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун ишлатилади.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЙИРИК ҚУРИЛИШЛАРИДА

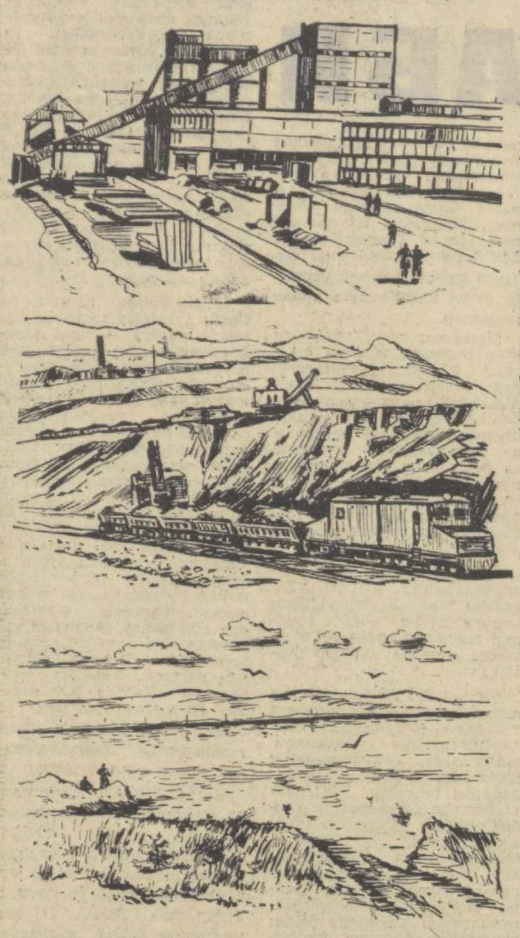

Рассом И. Циганов яқинда республикамиз йирик қурилишларида бўлиб, улардаги айрим лавҳаларни акс эттириб қайтди. 1. Қаршидаги темир-бетон буюмлар заводининг кўриниши. 2. Олмалиқдаги Қалмоққир конида. 3. Таллимаржон сув омбори. 4. Андижондаги Қорадарё тўғони.

ҚОРАҚАЛПОҚ ШЕЪРИЯТИДАН

Хўжабек СЕИТОВ

ТУҒИШГАНМИЗ

Ўзбек халқи ўз оғамиз деймиз биз,
Яқинликда Аму билан Сирдаймиз,
Бир онадан биз эгизак ўғилмиз,
Улуғ ишда, курашларда биргамиз!

Бир томирдан ўсган қўша гулдаймиз,
Бири-бировга «сен» демаймиз, «сиз» деймиз.
«Ким ўзбекнинг яқин, туққан иниси!»
Деган чоғда, қорақалпоқ — «биз» деймиз!

Бирга отган бизнинг иқбол тонгимиз,
Мангу бирга юрагимиз, жонимиз.
Томирдошмиз, қариндошмиз азалдан,
Туғишганмиз, қўшилгандир қонимиз.

Қўш ўғлондай битта кўкрак эмганмиз,
Бир олмани икки бўлиб еганмиз.
Қорақалпоқ қизи тушган ўзбекка
Ва бизнинг ҳам бордир ўзбек янгамиз.

Айрилмас дўст ким деганда, биз деймиз,
Бирга яшаб, бир мақсадни кўзлаймиз,
Лўнда қилиб ҳақиқатни айтганда,
Бир гавданинг қўш чироғи —кўздаймиз!

О Н А-Е Р

Хосиятли, эй меҳрибон Еримиз,
Тупроғингга томган манглай теримиз.
Тирикчилик ризқи-рўз ҳам сендандир,
Сендан — белда қувват, кўзда нуримиз.

Ҳар нарсадан, туғилган Ер, сен қиммат,
Тупроғингда кони ҳикмат, баракат.
Туганмасдир қучоғингда дафинанг,
Туганмасдир асли сенда саховат.

Сен туфайли олтин, кумуш, темир ҳам,
Шарақ-шарақ нефть чашмаси, кўмир ҳам.
Дарёларинг, тоғларинг бор ҳисобсиз,
Сен бўлмасанг бўлмас эди умр ҳам!

Меҳринг чўғи ёнар ич-у тошимда,
Ер чанбари чамбарчасдур бошимда.
«Ватан — она» деган сўзга илова —
Жонимдасан, ақлимдасан, хушимда.

Туғилган Ер! Сен деб қалбим ёнмаса,
Тупроғингга манглай терим томмаса, —
Бўлармидим бу жаҳонда бахтиёр,
Ажабланма, сенга меҳрим қонмаса!

Оҳ, севаман юрагимга ишқ тўлиб,
Ва яшайман мудом вақтим хуш бўлиб,
Она-Ерга муҳаббатим совиса,
Қолар эди ҳаётим ҳам пуч бўлиб!

Тожиддин СЕИТЖОНОВ

ЎЗБЕКИСТОН

Тилак таслим, боғу ниҳолларингга,
Юрак эса мафтун гўзалларингга,
Қулоқ банддир оҳанг, ғазалларингга,
Баҳористонсан,
Ўзбекистонсан!

Чароғонсан, мудом ярақ-яроқсан,
Пойтахтинг сув ичар дарё, булоқдан,
Иқболинг баландки, ҳар қандай тоғдан,
Тенгсиз маконсан,
Ўзбекистонсан!

Фарғона, Тошкентим, Самарқандимсан,
Бухоро, Сурхоним — жигарбандимсан,
Хоразм, Андижон — жон пайвандимсан,
Нурли жаҳонсан,
Ўзбекистонсан!

Қўлингда жаранглар саодат сози,
Дўстлик билан баланд элинг парвози,
Шу сабаб мамлакат сендан кўп рози,
Сахий мезбонсан,
Ўзбекистонсан!

Жаҳонга бергусиз оқ олтининг бор,
Ватанга бағишлар куч, қудрат, мадор.
Ҳар битта зафаринг илҳом, ифтихор,
Жон ичра жонсан,
Ўзбекистонсан!

Ақлу тафаккуринг оламга машҳур,
Ҳар дарднинг давосин топган Синодир.
Меҳринг ҳеч тугамас азм дарёдир,
Абу Райҳонсан,
Ўзбекистонсан!

Коммунистик улуғ йўлда биргамиз,
Зилзилада, ёнғин, селда биргамиз,
Қардошлик байроғи қўлда — биргамиз,
Чин қадрдонсан,
Ўзбекистонсан!

Шижоати дарё сингари тошган,
Бир кунда асрлик манзилни босган,
Зафарлар устига зафар мингашган, —
Абадий жавлонсан,
Ўзбекистонсан!

Наврўз ЖАПАҚОВ

Қ Ў Ш И Қ

Яхши қўшиқ жонга роҳат беради.
Курашларда элга мадад беради.
Шод умрнинг ярашиғи қўшиқдир,
Шодлик билан қўшиқ бирга юради.
Тошқин кўнглим қўшиққа дуч келади,
Дилга ҳузур, белимга куч келади.
Янгра! Янгра куйим! Ер юзига ет,
Шодлик куйи ҳаммага хуш келади.

Қорақалпоқ тилидан Юсуф ШОМАНСУР таржималари.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

АХЛОҚ ВА ОДОБ МАВЗУИДА

АРМОН

Яқинда ажойиб бир йигит билан «Тошкент — Ховос» поездида танишиб қолдим. Биз у билан бир купеда борардик. Шунақаям дилкаш, билимдон эканки, очиғи унга ҳавасим келди. У билан узоқ манзилни қандай босиб ўтганимизни ҳам билмай қолдим. У Тошкентдаги олий ўқув юртларидан бирида дарс берар экан.

— Сизнинг ҳам ҳаётда армонингиз борми? — дедим суҳбат орасида.

У яна беғубор жилмайди, кейин бирдан маъюсланди:

— Армоним бўлганда қандоқ? Буни ҳеч кимнинг бошига солмасин, — деди у.

Кутилмагандаги бу жавоб мени ҳайратга солди. У йигитнинг қалб нидосини, ҳаяжонини оққа кўчириб, сизнинг ҳукмингизга ҳавола қилгим келди. Одоб юзасидан унинг исм-фамилиясини кўрсатишни лозим топмадим.

«...Ўз отасидан нолиб гапириш одобдан эмас. Лекин наилож? Айтсам тилим, айтмасам дилим куяди. Дилимдагини сизлар билан бўлишсам анча енгил тортаман, эҳтимол сизлардан бир фикр, маслаҳат чиқиб қолар, турмушимиз ўзгарар, отам инсофга келар...

Отам ҳақида ўйласам ёки бировга у ҳақда сўзлагудек бўлсам юрагим бир қалқиб тушади. Ўзимни муштипар, қаноти қайрилган қушдек маъюс сезаман.

Ҳа, ота-она болага қўш қанот бўларкан.

Минг афсуски, онамиз ҳам отамиз туфайли ҳаётдан эрта кўз юмдилар. Лекин отамизнинг кўзи очилмади. Аксинча, бизни илгаригидан ҳам ортиқроқ хўрлай бошлади. Ниҳоят, кўчага ҳайдаб қўйди. Эҳтимол отамизни уйлантириб қўйсак, жаҳлидан тушар деб О. исмли бир аёлга уйлантирдик. О. бизга жуда меҳрибон эди. У бошимизни силади. Гўё онамиз уйга қайтиб келгандек бўлди. Бу отамга ёқмади. О.ни уйдан ҳайдаб юборди. Кейин А. исмли аёлга уйланди. У ҳам олижаноб аёл экан, бизни қанотига олди. Отам А. нинг бошига ҳам О.нинг кунини солди. Кейин Л. деган аёлга уйланди. Ҳеч вақт ўтмай уни ҳам уйдан қувиб юборди. Отамиз кексайиб қолганига қарамай, шу алпозда тўққиз аёлга уйланди ва тўққизовининг ҳам бахтини қаро қилди. Отамга уларнинг ёқмаганлигининг бир сабаби аввало шуки, улар бизни чин инсоний туйғу билан ардоқладилар, меҳр қўйдилар, кўнглимизни олдилар.

Ўгай оналар ҳақида жуда кўп ривоятлар, эртаклар бор. Бахтли тасодифни қарангки, тўққиз онамизнинг ҳаммаси кўнглимизда ёруғ бир нур бўлиб қолишди. Улардан бир умр миннатдормиз.

Шундай қилиб, ўгай оналар бизга чин оналик қилишди, чин отамиз эса бегонадек бўлди.

Биз тўрт фарзандмиз. Укаларимнинг бири ҳам менга ўхшаб институтда дарс беради. Бошқаси масъул идорада раҳбар, синглимиз ҳам ўзига яраша яшайди. Ҳаммамизнинг ҳаётда ўз ўрнимиз бор. Ота-она фахрланса, кўриб кўзи қувонса бўладиган фарзандлармиз десам муболаға бўлмайди. Лекин отам ношукур банда. Қачон қараманг, биздан нолигани-нолиган. Ҳатто фарзандларимизнинг олдида ҳам ҳақорат қиладилар. Ишхоналаримизга бориб биздан арз қиладилар, «ёмон отлиқ»қа чиқарадилар.

Бир вақтлар ичкиликка хуруж қўйиб уйда тинчлик бермаган, қўшниларни безор қилган отам эндиликда беш вақт номозни канда қилмайдиган номозхон. Зангиотадаги мозорга ихлос қўйиб, унга сиғинадилар. Шуниси ажабланарлики, биз болаларини ҳам номоз ўқишга, диний ақидаларга ишонишга мажбур этадилар. Бунга бўйнимизни эголмагач, бизни койийдилар, «оқ қилади»лар.

Ахир ўзингиз ўйлаб кўринг, мен ва укаларим шонли Коммунистик партиянинг аъзоларимиз. Бу билан беҳад фахрланамиз. Шу вақтгача ҳеч қандай диний бидъатларга ишонмаганмиз ва бундан кейин ҳам ишонмаймиз.

Отам биз фарзандларининг ўзаро тотув, бир-бирларимизникига бориб-келиб туришимизни ҳам ёқтирмайдилар. Отам ўз оиласи билан тотув, фароғатда яшаётган синглимга: «Эрингдан ажралиб, уйимга кўчиб кел, беш вақт номозингни ўқиб, уйда ўтир» деб маслаҳат бериб дилар».

Оламда шундай оталар ҳам бор экан.

БЕАРМОН

Йўлда танишганим йигитнинг ўз отаси ҳақидаги ҳикояси баҳона бошқа бир отахон эсимга тушиб кетди. У киши 80 дан ошган. Исмишарифлари Ҳасан ота Умаров. Худди шу воқеадагидек улар ҳам Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги Сассиқ ҳовуз маҳалласида саккиз бола билан қолиб, умр йўлдошларини навқирон 40 ёшида ерга қўйгандилар. Оғир айрилиқ изтиробларида эзилиб, катта қизлари Марҳаматхон ва куёв-ўғил бўлмиш — Тоғабек Бобоевнинг яқин ёрдамида болаларини оқ ювиб, оқ тараб, катта қилди, ўқитди. Бу оила шу зайлда уй бекасисиз ўн беш йил истиқомат қилди. Ўн беш йил ота болаларига ҳам оталик, ҳам оналик қилди. Ҳасан ота иккинчи турмуш йўлдоши Робияхон аядан тўрт фарзанд кўрди. Шундай қилиб, ўн икки фарзандининг ҳар бирини катта ҳаёт йўлига олиб чиқиш учун фидойилик билан меҳнат қилди.

Ҳасан отанинг фарзандларини оёққа турғазишидаги, уларнинг ҳаётда ўз ўринларини топиш, касб танлаш, бахтли оила қуриш борасидаги хизматлари, меҳр-муҳаббати, таълим-тарбияси ниҳоятда ибратли бўлиб оламга татийди. У эндиликда энг бахтли ота. Саккиз қиз ва тўрт ўғилдан йигирма бешта невара-чевараси бор. Бу катта оила кишилари орасида геолог, юрист, шифокор, савдо ходими, ўқитувчи, инженер каби касб эгалари бор.

Болалар муваффақияти — оталар бахти деб шунга айтадилар-да. Ҳасан ота ҳар куни бир ва бир нечта янгиликнинг, қувончли дақиқалар ва бахтиёрликнинг гувоҳи бўлади. Зурриётларидан қай бири институтни тугатганлиги ҳақида гувоҳнома билан кириб келади, қай бири чет элдан қайтади, диссертация ёқлайди...

— Булар мўъжиза, ҳа мўъжизанинг ўзгинаси, — деб қўяди отахон бахтиёр жилмайиб.

Ҳасанбой ота Умаровни азим чинорга қиёс қилгум келади. Чинор нақадар чуқур илдиз отганидек, унинг кўм-кўк соя-салқинидан одамлар баҳра олганидек, отанинг ҳаёти ҳам халқимиз ҳаёти, фарзандлар тақдири билан чамбарчас боғланиб кетган.

Бу борада отанинг ўн икки ўғил-қизни вояга етказишдаги улкан меҳнатидан бўлак яна бир ажойиб фазилати ҳақида қисқача тўхталмоқ лозим. Тўғри, у ажойиб, меҳрибон ота. Шу билан бирга у табаррук киши ҳам. Ҳасан Умаров буюк инқилобнинг шоҳидларидан биридир. 1919 йилда коммунистлар партиясига аъзо бўлиб кирган. Ўзбекистондаги инқилобий ҳаракатларда актив қатнашган инқилоб чавандози. Халқ милицияси, босмачиларга қарши курашда кўнгилли отряднинг командири бўлган. «Туркистон ҳарбий округининг жанговар йўли», «Совет Туркистони учун» каби жанговар китобларда унинг бу даврдаги фаолияти ҳақида илиқ сўзлар битилган.

Халқ хўжалигини тиклаш, ер-сув ислоҳоти, колхоз-совхоз қурилиши даврларидаги намунали меҳнати ҳам диққатга сазовор. У Мирзачўлни ўзлаштиришга биринчи бўлиб отланган ватанпарварлардан.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқ иши ва Ватан иқболи учун ўзини бағишлаган Ҳасан Умаровни Қизил Байроқ, «Қизил Юлдуз» ва яна қатор орден ва медаллар билан тақдирлади. У эндиликда республика аҳамиятига молик пенсионер.

Ҳасан ота Умаров халқ, Ватан тақдирида буюк бурилишлар рўй бераётган жанговар йилларда ўз фаолиятини бошлади ва умрини халқ тақдири, келажаги билан боғлади. Ёрқин истиқбол учун ўзини бағишлади. У фарзандлари учун нақадар азиз бўлса, эл-юрт учун ҳам шу қадар ардоқли отахон. Бундай оталар билан беҳад фахрланамиз.

Малик МУРОДОВ.

Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш цехи коллективи ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили учун ўз зиммасига оширилган социалистик мажбурият қабул қилди. Улар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун барча имкониятларни тўла ишга солмоқдалар. Суратларда: (юқоридан пастга). 1. Смена топшириқларини мунтазам ошириб бажараётган илғор ишчи Лидия Шефер. 2. Тайёр маҳсулотлар назоратчиси Ольга Пичугина.

И. Глауберзон фотолари.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ

профессор-ўқитувчилар ва проблемали лабораторияларнинг илмий ходимлари составидаги

ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессори: қадимги дунё ва ўрта асрлар тарихи;

кафедра мудири: давлат ҳуқуқи ва совет қурилиши, геодезия ва картография;

кафедра доцентлари: педагогика, ижтимоий факультетларда фалсафа, рус тилшунослиги, психология, чет эл адабиёти, ижтимоий факультетларда сиёсий иқтисод, геодезия ва картография, чет эл шарқ мамлакатлари адабиёти, рус адабиёти (2 ўрин), ўзбек тилшунослиги (3), СССР халқлари адабиёти (3), ўзбек совет адабиёти, умумий тилшунослик, табииёт факультетларида сиёсий иқтисод, қадимги дунё ва ўрта асрлар тарихи, умумий математика, (2,) амалий математика (2), ҳисоблаш математикаси, яхлит муҳит механикаси, электрон ҳисоблаш машиналарини математик таъминлаш (2), табииёт факультетларида КПСС тарихи, ижтимоий факультетларда КПСС тарихи, табииёт факультетларида фалсафа (2);

кафедра катта ўқитувчилари: араб филологияси;

кафедра ўқитувчилари: ижтимоий факультетларда КПСС тарихи, ҳинд филологияси, жисмоний тарбия.

ПРОБЛЕМАЛИ ЛАБОРАТОРИЯЛАР БЎЙИЧА:

катта илмий ходимлар: халқ—аҳоли (2 ўрин — биттаси илмий даражали, биттаси даражасиз);

кичик илмий ходимлар: ядро физикаси ва космик нурлар, полимерлар химияси (даражасиз), ярим ўтказгичлар.

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси, Бош корпус, Д—107-хона, кадрлар бўлими.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ В. Д. ЖУРИН НОМИДАГИ ЎРТА ОСИЁ ИРРИГАЦИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

илмий-ташкилий бўлимнинг илмий-методика сектори мудири;

бошқаришнинг автоматик системаси бўлимининг катта илмий ходими.

Конкурсда фан кандидатлари, ҳамда катта ишлаб чиқариш тажрибасига, илмий ишларга ва тадқиқотларга эга бўлган юқори малакали мутахассислар қатнашишлари мумкин.

КОНКУРС МУДДАТИ — 9 ФЕВРАЛГАЧА.

Ариза ва ҳужжатлар конкурс шартларига мувофиқ қуйидаги адресга жўнатилсин: Тошкент шаҳри, Якуб Колас кўчаси, 24-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/I да **Князь Игорь** (12.00), **Жизель** (19.00), 25/I да **Тоҳир ва Зуҳра.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/I да **Келинлар қўзғолони** (билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/I да **Гулбаҳор қани?** (кундузи), **Кўнгли ёш қариялар** (кечқурун), 24/I да **Ажаб савдолар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/I да **Тинмасин соз.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Грузия ССР цирк санъати усталарининг гастроллари** (11.00, 15.00, 19.30).

Кино

Зорро — «ВОСТОК» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00), «МОСКВА», САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Ульзана — «ДРУЖБА» (11, 13, 14.40, 17, 19, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Миллионни қандай ўғирлаш керак? — «ДРУЖБА» (12 15.15, 18, 20.30).

Тергов тугади: Энди унутинг. — «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳисоблаш маркази Кибернетика ва М. Т. Ўразбоев номидаги Механика ва иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлиги институтлари коллективлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, В. И. Романовский номли Математика институтининг директори М. С. Салоҳиддиновга отаси

Салоҳиддин ШАМСИДДИНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Телевидение

23 ЯНВАРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 —Янгиликлар. 10.10 — Зарядкага сафланинг. 10.30 — Будильник. 11.00 — **Совет Иттифоқига хизмат қиламан.** 12.00 — **«Орлёнок».** 13.00 — Музикали киоск. 13.30 —Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — **Милтиқли киши** (бадиий фильм). 16.15 — Адабий суҳбатлар. 17.10 — Музикали программа. 18.00 — Халқаро панорама. 18.30 — Мультфильмлар. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 20.15 — Концерт. 20.20 — **Олтин эшелон.** (бадиий фильм). 22.00 — **«Вақт»** 22.30 — «Камалак». 24.00 — Коньқида кўпкураш бўйича Европа чемпионати. 00.20 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — Янгиликлар. 10.20 — Светофор. 11.20 — **«Экватор кемасининг пассажири»** (бадиий фильм). 12.40 —Нафосат оламида. 13.10 — Концерт. 13.40 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи.** 14.40 — Реклама. 18.05 — Қизиқарли учрашувлар. 18.55 — **Қашқадарё область, Ульянов райони пахтакорларининг янги марралари.** 19.10 — Бал рақслари кечаси. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — Музикали программа. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — **Телеминиатюралар.** 22.00 — **«Вақт» (Москва).** 22.30 — И. Есенберлин **«Ошиқлар»** телеспектаклининг 2-қисми.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

24 ЯНВАРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Эрталабки гимнастика. 10.30— **Қор маликаси** (бадиий фильм). 12.00 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 15.00 — **Меҳнатинг — иқболинг.** 15.55 — Маяковский — драматург. 17.00 — **Оқ бароқ** (бадиий фильм). 18.05 — Сиз яратган боғ. 18.35 — Концерт. 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — **Социалистик мусобақа кундалиги.** 20.00 — **Шоҳ қайлиғи** (фильм-опера). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Санъат усталари. 23.35 — **Конькида кўпкураш бўйича Европа чемпионати.** 23.55 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — География. 12.00— Ҳужжатли фильм. 12.30 — География. 18.20 — «Бойчечак». 18.50 — **Ўзбекистоннинг колхоз қурилишларида.** 19.20 — Ғалла — ризқ-рўзимиз. 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — **Халқаро ҳаётнинг актуал проблемалари.** 20.20—Концерт. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20—Ў. Умарбеков. **«Комиссия»** (спектакль). 22.00 — **«Вақт».** (Москва). 22.30 — Спектаклнинг давоми.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — **Хоккей:** «Бинокор» — «Салават Юлаев» (Уфа). 21.15 — Ўқитувчи экрани. 21.45 — Олий математика.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — **«Табассум»**. 11.15 — Москва. **«Эрталабки салом».** 12.10 — **«Ўзбекистон ишчиси».** 13.00 — Чорва қишловининг боришини текширамиз. 13.30 — Социалистик мусобақа илғорлари. Сизлар учун (концерт). 14.00 — Қишлоқ мухбирлари ёзадилар. 15.10 — Рус тилини ўрганувчиларга ёрдам. 15.25 — Музикали радиопочта. 17.40 — Дам олиш киноафишаси. 18.00 — Москва. **Халқаро шарҳловчилар даврасида.** 18.30 — Куйлар. 19.00 — **«Лазги»** ансамблининг концерти. 19.20 — **«Ёшлик»** радиостанциясининг программаси. 20.25 — **Чўлқуварлар учун концерт.** 21.00 — **Қиш орзулари** (лирик программа). 22.00 — **«Табассум»** (такрорий эшиттириш). 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент ЛЕНИН проспекти № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР

Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142

Р. 14146. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 19.